Radniční listy

6 / 2009

Měsíčník občanů statutárního města Olomouce

Město slavilo v historickém duchu

Figurky z orloje se opravují *str. 5*

Historie Terezské brány *str. 26–27*

Seženete ještě letní tábor pro děti? *str. 28–29*

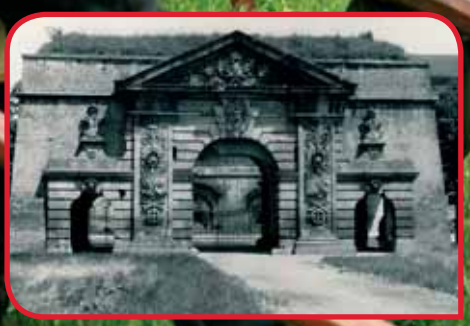

Foto Blanka Martinovská

SKUPINA ČEZ POMÁHÁ OLOMOUCKÉ ZOO

Skupina ČEZ dlouhodobě patří mezi nejvýznamnější dárce v České republice a jen za posledních 5 let věnovala celorepublikově více než jednu miliardu korun na pomoc potřebným. Od roku 2004 je i pravidelným partnerem ZOO Olomouc.

„Jen v letošním roce poskytne Nadace ČEZ na projekt s názvem Komentované prohlídky ZOO pro znevýhodněné skupiny obyvatel rovných 150 000 korun," říká Jaroslav Jurča, mluvčí Skupiny ČEZ pro Severomoravský region.

Prohlídky s průvodcem jsou v rámci tohoto projektu zdarma a každý účastník obdrží vzdělávací publikaci o zvířatech zde žijících. Součástí komentovaných prohlídek je i osobní kontakt se zvířaty, třeba s pásovcem nebo mravenečníkem. Celá skupina se také dostane do míst, která jsou jinak pro návštěvníky nepřístupná. O tyto prohlídky je mezi návštěvníky čím dál větší zájem.

Olomoucká zoologická zahrada je ideálním místem pro odpočinek a to v každém ročním období. Návštěvníky jsou lidé nejen z Olomouce, ale také z dalších částí republiky. Jednou ze zajímavostí je obří akvárium o objemu 42 000 litrů s řadou mořských živočichů, nebo pavilon žiraf Rothschildových. Nalezneme zde 103 druhy ptáků a 98 druhů savců. Mezi veliké úspěchy zoologické zahrady patří přirozený odchov berberských lvů. Zoologická zahrada získala také řadu ocenění: v roce 2006 například obsadila druhé místo za odchov krokodýlů čelnatých a o rok později první místo za odchov zástupce ptačí říše arassariho zlatolícího a odchov mravenečníka čtyřprstého.

SC-80592/3

SC-81910/5

AKTUALITY str. 4–8

- Kde se v létě koupat? Můžete si vybrat!
- Terezská brána je v obležení restaurátorů
- Sociální odbory magistrátu se stěhují

PŘÍRODA, ZDRAVÍ str. 9

- Nová šance proti rakovině tlustého střeva

TÉMA MĚSÍCE str. 10–13

- Město opraví silnice a chodníky za desítky milionů

OSOBNOST str. 14–15

- Rozhovor se zvonařkou Leticií Vránovou-Dytrychovou

ROZVOJ MĚSTA str. 16–17

- Změny pravidel pro pěší zónu
- Povede tramvaj až na Nové Sady?

DĚTI A MLÁDEŽ str. 18

- Čarodějnické pasování v knihovně

ZÁKON A POLICIE str. 19

- Nové značení ochrání děti, řidiče neomezuje

KULTURA str. 20–21

- Sochař sloupu Nejsvětější Trojice v muzeu
- Olomoucké kulturní léto

SPORT str. 22–23

- Fotbalistům Sigmy začíná příprava na sezonu

VOLNÝ ČAS str. 24

- Pozvánka na výlet za historií

OBČANSKÁ SPOLEČNOST str. 25

- Olomoucký Pamatováček je v novém

HISTORIE str. 26–27

- Terezská brána a olomoucká barokní pevnost

OTESTOVALI JSME str. 28–29

- Seženete ještě letní tábor pro děti?

ZÁBAVA, LISTÁRNA str. 30

- Křížovka, sudoku

FOTOREPORTÁŽ str. 31

- Město v červnu slavilo i oceňovalo

Tyto noviny distribuuje Česká pošta, s.p. V případě, že vám nedošly do schránky, uplatněte reklamaci u svého poštovního doručovatele. Nebo volejte na telefon 608 769 595 (pan Marek). Reklamace a stížnosti na distribuci uplatňujte nejpozději do 30. 6. 2009.

Radniční listy, měsíčník občanů statutárního města Olomouc • 11. ročník • Vydává statutární město Olomouc – Rada města Olomouce, Horní náměstí, 779 11 Olomouc ve spolupráci s vydavatelstvím Strategic Consulting, s.r.o. • Redakční rada: předseda – Martin Novotný, členové – Hana Tesařová, RNDr. Ladislav Šnevajs, editor – Martin Hála, Pavel Vysloužil, šéfredaktorka – Lenka Hnilová, telefon: 725 728 897, e-mail: hnilova@consultants.cz • Inzertní manažer a distribuce: Jindřich Marek, telefon: 608 769 595, e-mail: marek@ceskydomov.cz, inzertní manažer: Jana Juráková, telefon: 773 617 353, e-mail: jurakova@ceskydomov.cz • Sídlo redakce: Radniční listy, Magistrát mě sta Olomouce, Horní náměstí, 779 11 • Do všech domácností v Olomouci zdarma • Uzávěrka příštího čísla 16. 7. 2009 • Počet výtisků: 55.000 kusů • Rozšiřuje Česká pošta, s. p. Reklamace na nedodání výtisků lze uplatnit na tel. čísle 608 769 595, nebo na e-mail: distribuce@consultants.cz • Výtisky jsou k dispozici i v Informačním centru radnice • Tiskne: Severotisk spol. s r.o., Mezní 3312/7, Ústí nad Labem 400 11 • Grafika: Jana Adamová • Registrační číslo: MK ČR E 11006

Bližší informace k inzerci naleznete na stránkách: www.ceskydomov.cz – zde jsou k dispozici ceníky, podmínky inzerce a termíny vydání.

Vážení čtenáři,

jsem ráda, že vás mohu pozdravit na stránkách červnového čísla Radničních listů, tedy v čase nadcházejících prázdnin a dovolených.
Léto a s ním i turistická sezona jsou za dveřmi, mnozí z vás brzy vyrazí za sluncem nebo poznávat památky v jiných koutech naší republiky či světa.
Nicméně, život města se nezastaví ani v době prázdnin a dovolených. Takže uvnitř čísla se například dozvíte, kolik chodníků a komunikací město opraví, a to v řádech desítek milionů korun. Že rekonstrukce se po padesáti letech dočkaly také figurky olomouckého orloje i jedna z nejvýznamnějších olomouckých památek – Terezská brána. Chceme vás informovat, že práce na protipovodňových opatřeních na toku řeky Moravy pokračují. Dozvíte se, že zoologická zahrada na Svatém Kopečku buduje v těchto dnech nový společný výběh pro vlky a medvědy. A poradíme kam a za kolik se můžete jít v teplých letních dnech v Olomouci vykoupat.
Nabídneme vám ale i tipy na výlety v případě, že se počasí tak úplně nevydaří. Bohužel, ani v průběhu léta se nevyhneme plánovaným výlukám městské hromadné dopravy z důvodu rekonstrukce přednádražního prostoru. Také o nich se dočtete v tomto čísle Radničních listů. Kromě toho vám nabídneme zajímavé rozhovory a samozřejmě spoustu dalších zajímavých informací ze společenského, kulturního a sportovního života v našem městě pro Vaše příjemné čtení a vyplnění volného času.

Milí čtenáři, ať už léto strávíte doma, nebo v zahraničí, přeji vám, ať je hlavně klidné a plné slunečních paprsků. Školákům přeji krásné prázdniny. A také Vám přeji, abyste se rádi vraceli do našeho krásného města, kde se podle mého názoru dobře žije.

Hezké čtení přeje

Hana Kaštilová Tesařová
náměstkyně primátora

Kde se v létě koupat? Můžete si vybrat!

Foto Robert Mročka

Letní aquapark

Už zhruba měsíc je v provozu nový aquapark na Horním lánu. Bazény vnějšího areálu jsou vyhřívané, dětský bazén až na teplotu 32 stupňů. Stejně jako vnitřní areál disponuje řadou atrakcí – tobogán o délce 117 m, široká skluzavka o délce 11,5 m a šířce 3 m ústí do venkovního bazénu. Další součástí venkovního bazénu je vodní trampolína, vodní stěna, chrlič či vodopád. Dětský bazén s kbelíkovou sprchou, vodním ježkem a skluzavkou určitě nadchne i ty nejmenší návštěvníky. Tobogánová věž o výšce 12,5 m přináší široký výhled na město Olomouc. Mimo tyto vodní atrakce je pro zábavné vyžití připraveno dětské hřiště s lanovou houpačkou, síťovým stromem, malou lezeckou stěnou, minikolotočem a hřištěm pro beachvolejbal. Všechny děti, které přijdou do aquaparku 30. června, dostanou zdarma zmrzlinu, jedničkáři nebudou muset platit vstupné.

Plavecký stadion Olomouc

V provozu je také letní bazén plaveckého stadionu. Veškeré plánované opravy v této části areálu proběhly podle plánu, nyní se rekonstruuje vnitřní část stadionu.
Pro milovníky plavání a slunění je v provozu denně od 9 do 20 hodin letní bazén 50x20 m s vyhřívanou vodou, dětský bazén 15x12 m s vyhřívanou vodou a skluzavkou, plastová polohovací lehátka, naturistická pláž se sprchou, terasa u krytého bazénu.
Navíc, jako každoročně, všichni školáci, kteří přijdou 30. června se svým vysvědčením, na kterém bude vyznamenání, budou mít vstup zdarma. **(leh)**

LETNÍ AQUAPARK

Venkovní areál / Pracovní dny, víkendy, svátky	Časové pásmo	
	Celodenní	od 14 hodin
Základní vstupné	150 Kč	100 Kč
Studenti do 23 let, senioři, ZTP, ZTP/P + doprovod zdarma	120 Kč	90 Kč
Děti 7–15 let	100 Kč	70 Kč
Děti od 3 do 6 let	70 Kč	50 Kč
Rodinné vstupné: 2 rodiče a 2–3 děti do 15 let	350 Kč	250 Kč
Děti do 3 let	zdarma	
Abonenti – předplatitelé	sleva 20 %	

Vstup do vnitřní bazénové haly	
Možnost vstupu do haly vodních atrakcí	15 Kč/15 min. *

* v případě maximální obsazenosti vnitřní haly může být vstup dočasně omezen

LETNÍ BAZÉN

Pondělí–neděle	Časové pásmo	
	9–16 hodin	16–20 hodin
Plné vstupné	75 Kč	60 Kč
Zlevněné vstupné: děti 6–15 let důchodci	60 Kč	50 Kč

Dětský koutek „Vodní svět“

V budově nového aquaparku se nachází také dětský koutek „Vodní svět“. Jeho služby přináší potěšení nejen dětem, ale také rodičům, kteří si mohou zařídit spoustu neodkladných záležitostí s pocitem, že o jejich dítě je prvotřídně postaráno. Koutek je určen dětem ve věku od 3 do 14 let, děti mladší 3 let smí koutek navštívit pouze v doprovodu dospělé osoby.
Součástí výbavy dětského koutku je ojedinělá hrací konstrukce vybavená tobogánem s kuličkami, prolézačkami, překážkovou dráhou, míči, interaktivními zábavnými tabulemi a dalšími atrakcemi.
Provozní doba dětského koutku je v pracovní dny od 10 do 19 hodin a o víkendech od 9 do 20 hodin. Pro zajištění bezpečí a poskytnutí patřičné péče si může hrát v dětském koutku současně maximálně 15 dětí. Koutek má všechna standardní bezpečnostní opatření pro předškolní zařízení a svá vlastní bezpečnostní pravidla. Pečovatelky mají pedagogické vzdělání a praxi s dětmi této věkové kategorie, ovládají zásady první pomoci a dbají o děti s maximální péčí. Další možností je využití dětského koutku k oslavě narozenin, jmenin, konce školního roku. Pravidelně se tady pořádají také zájmové kroužky. Jedná se o výtvarný kroužek, kroužek anglického jazyka pro děti od 3 do 7 let a cvičení rodičů s dětmi od 1 do 3 let.
Hodina pobytu tady stojí 55 korun, každá další započatá půlhodina 15 korun, v nabídce je ale i zvýhodněné vstupné pro předplatitele a skupinové slevy. Cena za zájmové kroužky činí 60 korun a pořádání oslav narozenin je možno pořídit za částku 125 korun za jedno dítě. **(red)**

Foto Blanka Martinovská

ANKETA V AQUAPARKU

Olomoucký aquapark se otevřel teprve nedávno, přesto už jím prošlo několik tisíc návštěvníků. Udělali jsme mezi nimi anketu, abychom zjistili, jak se jim služby, které poskytuje, líbí. Shodnou okolností jsme narazili jen na návštěvníky z jiných měst.

Pavel Dedek

Jsem z Ostravy, tady jsem poprvé a bylo to super. Byl jsem se podívat i venku, ale jen chvíli, protože počasí nic moc. U nás toho na výběr zase tak moc není. Myslím, že i ceny tady jsou ve srovnání s Ostravou nebo jinými podobnými zařízeními určitě přijatelné.

Pavla Fucimanová

Přijeli jsme z Frýdku-Místku a jsme moc spokojení. Myslím, že je tady dost zajímavých atrakcí, ani jsme je nestačili ještě všechny projít. A hlavně pro děti je to tady skvělé. Malému se líbí jak vodní atrakce, tak ten dětský koutek, myslím, že bude problém ho odsud dostat. Platili jsme rodinné vstupné, takže jsme docela ušetřili.

Marek Carbol

Jsme tady poprvé, jsme z Ostravy. Byli jsme spokojení, až na to počasí, ale stejně jsme šli i ven. Ceny neřešíme, myslím, že jsou i dražší atrakce.

(leh)
Foto Robert Mročka

Figurky z orloje se dočkají opravy

Dřevěné figurky, které jsou součástí olomouckého orloje, se po více než 50 letech dočkají opravy. Jsou totiž silně poškozeny povětrnostními vlivy a holubím trusem. Rekonstrukce, která by měla být hotova nejpozději do března příštího roku, si vyžádá náklady ve výši 900 tisíc korun.

Prvních pět z celkového počtu šestnácti sošek si v úterý 16. června převzal na radnici z rukou náměstka primátora Jiřího Martináka restaurátor Jiří Látal. „Olomoucký orloj sice prošel v 70. letech zběžnou údržbou, vlastní figurky ale nikdy nebyly demontovány a nikdy nedošlo během 55 let k jejich celkovému restaurování. To, jaký bude potřeba udělat zásah, ukážou až výstupy z průzkumu, který provedeme na prvních pěti figurkách," řekl restaurátor Jiří Látal. První sošky, které byly sneseny z olomouckého orloje, by se mohly vrátit nazpět letos v září. Dalších 11 figurek chce restaurátor opravit postupně do konce letošního roku, nejpozději však do března příštího roku. „Figurky je potřeba odstraňovat z orloje postupně jednak z estetického důvodu, aby část z nich mohli vidět turisté i v letošní sezoně, ale také z technického důvodu tak, aby hodinový stroj dále bez problémů fungoval," uvedl náměstek primátora Jiří Martinák.

Radní nejdříve zvažovali, že nechají sošky nahradit kopiemi, originály by za tohoto předpokladu zůstaly po renovaci v depozitáři města. Od plánu však nakonec radnice upustila. „Figurky vypadají stále velmi zachovale. Myslíme si, že po opravě mohou být na orloji dalších několik desítek let. Příští generace politiků, které přijdou po nás, se určitě s další případnou rekonstrukcí vyrovnají," řekl náměstek Martinák.

Foto Blanka Martinovská

Oprava sošek bude stát 900 tisíc korun. Radnice na akci dostala sponzorský dar od společnosti Endl+K. **(mh)**

Vlci a medvědi budou žít na Kopečku společně

Foto Milan Hořínek (ZOO)

■ Zcela ojedinělý experiment, který nemá v Evropě obdoby, se chystá již brzy spustit olomoucká zoologická zahrada na Svatém Kopečku. V lokalitě o rozloze více než jeden hektar, která dříve patřila jelenům, vybuduje společný výběh pro medvědy a vlky. „Stávající výběh medvědů, který byl zprovozněn v roce 1977, nebyl příliš vyhovující ani v době, kdy byl nový. Tehdy se však podobná betonová monstra, připomínající protiatomový kryt, stavěla pro medvědy v zoo po celém světě," vysvětluje mluvčí zoo Hana Labská. V nepříliš estetické betonové stavbě není prý zvířatům příliš dobře a nepůsobí příjemně ani na návštěvníky. „Nový výběh pro medvědy a vlky se ani v nejmenším starému nebude podobat. Najdeme v něm mírné i prudké svahy, je porostlý smrky a protéká jím potůček," dodala mluvčí.

Společně s párem medvědů baribalů bude ve výběhu žít i skupina arktických vlků bílého zbarvení. „Ze soužití těchto dvou druhů šelem nemáme obavy. Medvěd je všežravec a případný útok na vlka by byl motivován spíše připomenutím, kdo je v tomto teritoriu pánem. Výběh bude tvořen společnou částí, ve které se šelmy budou mít možnost potkat, a dále částí přístupnou jen vlkům, kam se mohou uchýlit a případně zde i odchovávat mláďata," vysvětlila Labská. Návštěvníci budou mít několik možností pozorovat dění ve výběhu. Jednak ze srubu, jehož spodní část bude sloužit jako medvědí nora, a dále z několika lávek nad výběhem.

Výběh by měl být hotový na konci září letošního roku. **(leh)**

INZERCE

Kuchyně Voráč s.r.o. | Wellnerova 3 | Olomouc 779 00
tel.: 585 388 120 | gsm: 739 076 677 | e: studio@vorac.cz | www.vorac.cz

kuchyně voráč

SC-819254

Na výlet s Olomouc region Card

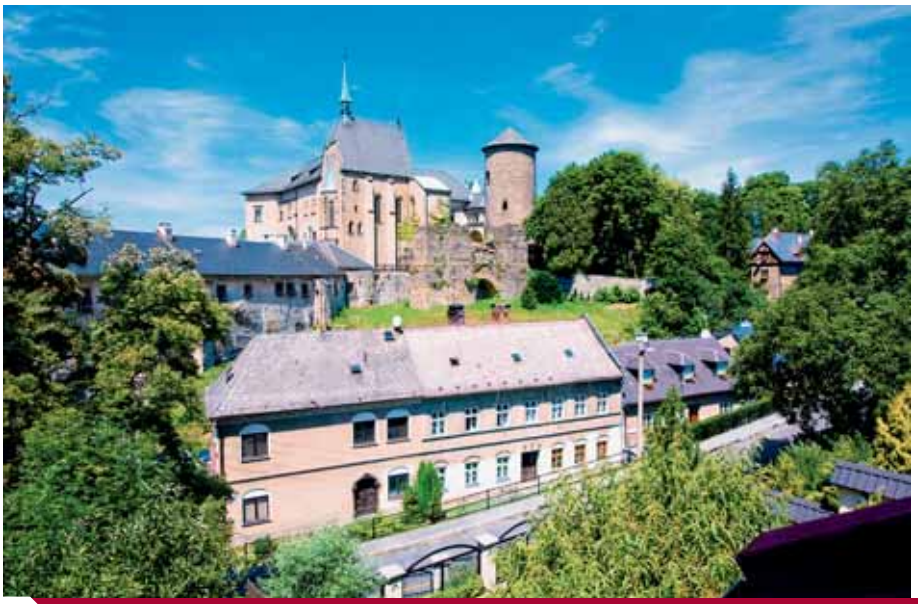

Foto m-ARK

Olomoucký kraj se pyšní řadou překrásných hradů a zámků. Všechny můžete navíc navštívit zdarma, a to díky turistické kartě Olomouc region Card. Tento měsíc jsme pro vás připravili tip na výlet na dva z nejnavštěvovanějších hradů Olomouckého kraje – Bouzov a Šternberk.

Zakoupíte-li si Olomouc region Card, můžete výrazně ušetřit. Vybrat si můžete ze dvou typů karet: s platností 48 hod. (180 Kč) nebo 5 dní (360 Kč), obě karty jsou též v dětské variantě. Aktuální nabídka míst zdarma a se slevou i seznam prodejců na www.olomoucregioncard.cz.

Výlet je sestaven pro dvě dospělé osoby s využitím Olomouc region Card 48 hod. a použitím vlastního automobilu. Výchozí bod výletu pro oba dny – město Olomouc. Cena Olomouc region Card započítána.

1. den **Loštice:** Muzeum Pravých olomouckých tvarůžků, Památník Adolfa Kašpara – **Hrad Bouzov** (platí na trasu: Hrad se představuje) – **Arboretum Bílá Lhota** – **Hanácké skanzen Příkazy**
Výše uvedené s Olomouc region Card ZDARMA.
TIP! slevu 10 % nabízí např. Minikáry Bouzov

2. den **Hrad Šternberk** (platí na trasu Lichtensteinské sbírky) – **Golf Club Olomouc Dolany-Véska** (platí na: zapůjčení hole – nutné složit zálohu 500 Kč, žeton na 40 tréninkových míčků a pro vstup na driving range, putting, chipping)
Výše uvedené s Olomouc region Card ZDARMA.
TIP! slevu 20 % nabízí např. Centrum zdraví Bohuňovice

Výlet pro 2 dospělé:
Bez karty 840 Kč
S kartou 360 Kč
Ušetříte 480 Kč

Foto m-ARK

Zastupitelé rozhodli, technologický park bude

Zastupitelstvo města Olomouce schválilo na svém posledním zasedání v pondělí 22. června změnu územního plánu. Díky ní bude moci v budoucnu vzniknout v lokalitě mezi Slavonínem a obcí Hněvotín na ploše o rozloze 47 hektarů nový technologický park, v němž najdou pro své podnikání místo noví investoři. Zároveň zde vzniknou pracovní příležitosti pro stovky lidí.

Podle odborné studie, kterou si nechalo vypracovat vedení města, jde o jednu z mála lokalit, kam se může Olomouc ještě dále rozvíjet. „Pokud bychom investorům nenabídli plochu, kde by mohli stavět, přesunou se jinam a Olomouc tak přijde o příležitost dalšího hospodářského rozvoje a vytvoření dalších pracovních míst," zdůraznil primátor Martin Novotný. Nový areál nedaleko dálnice postaví společnost Gemo. **(leh)**

Terezská brána je v obležení restaurátorů

Až do letošního podzimu bude jedna z nejvýznamnějších olomouckých památek, Terezská brána, obestavěna lešením. Restaurátoři totiž už několik týdnů pracují na její zásadní opravě.

Letošní rekonstrukci předcházelo už v loňském roce osekání omítky. To bylo nutné z toho důvodu, aby cihlové zdivo, z něhož je brána zhotovena, mohlo vyschnout. Před zahájením oprav dělníci napřed demontovali kovové brány a další prvky a nyní už restaurátoři pracují na pískovcových částech brány a jejích reliéfech.

Oprava Terezské brány, která byla součástí hradebního opevnění města, by měla být hotová na konci října a po jejím skončení bude památka nově nasvícena. Rekonstrukce památky si vyžádá více než šest milionů korun, přičemž zhruba šestinu nákladů pokryje státní dotace. Podrobnosti a zajímavosti o historii Terezské brány se dočtete také na stranách 26 a 27. **(leh)**

Foto Blanka Martinovská

Partnerství s americkým Owensboro opravdu funguje

Foto Blanka Martinovská

V úterý 26. května přijal primátor Martin Novotný koordinátora z amerického partnerského města Owensboro – pana Billa Westa. Setkání tradičně posílilo velmi dobré a přátelské vztahy mezi Olomoucí a Owensboro.

Partnerství mezi městy bylo oficiálně stvrzeno smlouvou v roce 1994 a od té doby je jedním z nejaktivnějších. Na podzim pokračuje výměnný pobyt středoškolských studentů, tentokrát budou studenti Gymnázia Hejčín hostit 10 studentů z Owensboro. Další spolupráci se daří na sociálním poli – VOŠ Caritas pozvalo Gretu McDonough, profesorku sociální práce z Owensboro, k účasti na společném projektu na Ukrajině. Každoročně do Olomouce přijíždí zhruba 20 studentů z Owensboro na letní pobyt, v jehož rámci se seznamují s dějinami střední Evropy a navštíví i její další metropole. V říjnu do Owensboro zavítá oficiální delegace města a v Kentucky se představí také náš univerzitní sbor Ateneum.

Fakt, že partnerství mezi Owensboro a Olomoucí opravdu funguje, potvrzuje cena, kterou letos Owensboro obdrželo od Mezinárodní asociace partnerských měst za rok 2008. V kategorii měst mezi 50 až 100 tisíci obyvatel se vzájemné partnerské aktivity obou měst vyšplhaly na první místo. **(mj)**

INZERCE

Sociální odbory magistrátu se stěhují

V druhé polovině června se přestěhovala do nového některá pracoviště magistrátu v sociální oblasti. Změna se týká odboru sociální pomoci MmOl, který sídlil v ulici Kosmonautů 10 – oddělení péče o rodinu a děti, oddělení sociální prevence a sociálně-právní ochrany dětí a oddělení sociální pomoci poživatelům důchodů a osobám se zdravotním handicapem.

Všechna tato oddělení jsou od 24. června pro veřejnost otevřena v nově rekonstruovaných prostorách budovy v Hálkově ulici 20. Odbor sociální pomoci tak bude sídlit pouze na tomto pracovišti.

V době od 22. 6. do 30. 6. 2009 jsou pro veřejnost uzavřena všechna pracoviště odboru sociálních služeb a zdravotnictví MmOl, která se nacházejí v budově v ulici Kosmonautů 10. Otevřena budou tato pracoviště od středy 1. 7. opět v nově rekonstruovaných prostorách budovy v Hálkově ulici.

V souvislosti se stěhováním pracovišť se změní některá telefonní čísla. Nové telefonické kontakty odboru sociální pomoci platné od 24. 6. 2009 a odboru sociálních služeb a zdravotnictví platné od 1. 7. 2009 bude možné najít na internetové adrese www.olomouc.eu nebo je získáte na telefonické lince 585 562 406. Magistrát doufá, že nové uspořádání pracovišť obou odborů v budově v Hálkově ulici, která je po rekonstrukci kompletně bezbariérově přístupná, přispěje k většímu komfortu veřejnosti při vyřizování všech agend, které jsou v kompetenci odborů. **(red)**

Foto archiv

Hasiči cvičili na řece Moravě

Velmi úspěšně dopadlo taktické cvičení jednotek sdružení dobrovolných hasičů Magistrátu města Olomouce, které proběhlo na řece Moravě v prostoru mostu u Kožušan. Cílem cvičení bylo prověřit jednotky při zásazích na tekoucí vodě a při odstraňování naplavených překážek v prostoru mostu (naplavené stromy, klády, umělohmotné barely apod.). Zúčastnily se jednotky: SDH Černovír, SDH Droždín a SDH Holice. Za pomoci uměle vybudované lanovky, jejíž stavbu provedla lezecká skupina JSDH Holice, motorového člunu VIKING, YAM a raftu COLORADO se podařilo jednotkám naplaveniny zcela bez problémů odstranit. Jednotky dále procvičily záchranu tonoucího na tekoucí vodě a případnou sebezáchranu při vysazení motoru. **(red)**

Foto archiv

V areálu Fakultní nemocnice jezdí nový minibus

■ Dopravní podnik uvádí do provozu nový, plně nízkopodlažní minibus Mave CiBus ENA X pro přepravu dvou invalidních vozíků s celkovou kapacitou 22 cestujících.

Tento vůz byl v červnu 2009 nasazen na linku č. 42, která zajišťuje obsluhu Fakultní nemocnice v Olomouci. Díky nízkým provozním nákladům a optimální přepravní kapacitě oproti původnímu autobusu SOR se tak sníží provozní ztráta linky 42. V souvislosti s úpravami jízdního řádu k 1. 6. 2009 se změnila také trasa linky 42. Nový jízdní řád umožní přestup mezi tramvajovými linkami číslo 1, 4 a 6 na konečné Nová Ulice a linkou 42. Nově zajíždí linka na konečnou Tabulový vrch, aby tak navázala na autobusové linky číslo 16 a 19. **(red)**

Fakulta tělesné kultury řeší volnočasové aktivity ve městě

■ Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého se v rámci evropského projektu Impala snaží zlepšovat infrastrukturu pro volnočasové pohybové aktivity ve městě. Úzce proto spolupracuje také s olomouckou radnicí. Koncem května se uskutečnilo důležité setkání, kterého se zúčastnili jak zástupci města a různých sportovních institucí, tak koncoví uživatelé. „Setkání u diskusního stolu nám pomohlo odkrýt situaci v politice územního plánování, které se úzce dotýká rozvoje infrastruktur pro pohybovou aktivitu volného času," zhodnotila diskusi Jana Vašíčková, která je za projekt zodpovědná. Podle ní by měla být také zvýšena role univerzity a sportovních fakult a jejich komunikace s vládou a politickými zástupci. **(leh)**

INZERCE

Himalaya

THE CRACK IRISH PUB

OBĚDY PONDĚLÍ – PÁTEK 11.00–14.00 hod. oblíbené nepálské poledí menu formou švédských stolů 100 Kč/osobu/menu

VEČEŘE PONDĚLÍ – PÁTEK (mimo ÚTERÝ) 17.00–22.30 hod. jídelní lístek

ÚTERÝ 17.00–20.00 hod. HIMALAYA barbecue 200 Kč/osobu

CELÝ DEN SOBOTA 11.00–20.00 hod. HIMALAYA barbecue 200 Kč/osobu

NEDĚLE zavřeno

SC-80644/1

autentická nepálská kuchyně HIMALAYA, Mlýnská 4, Olomouc v irské hospodě The Crack naproti Terezské brány www.nepalhimalaya.cz

Nová šance proti rakovině tlustého střeva

Rakovina tlustého střeva a konečníku je druhým nejčastějším nádorovým onemocněním mužů i žen a v České republice je jeho výskyt nejvyšší na světě. Ročně u nás onemocní asi osm tisíc lidí, z nichž pět tisíc zemře. V posledních 30 letech se výskyt onemocnění zdvojnásobil a počet úmrtí na ně ztrojnásobil. Vysoká úmrtnost souvisí s faktem, že polovina všech nádorů je zjištěna až v pokročilém stádiu. Olomoucký kraj patří mezi regiony s největším výskytem a počtem úmrtí v přepočtu na 100 tisíc obyvatel.

Přitom je rakovina tlustého střeva a konečníku nejlépe léčitelným nádorovým onemocněním, pokud je zjištěna včas. Lidé však dosud velmi málo využívají možnosti prevence.

Vysoce rizikovými skupinami jsou lidé s kolorektální rakovinou v rodinné anamnéze u příbuzných 1. stupně, tedy u rodičů, sourozenců nebo dětí. Patří sem i pacienti s chronickými střevními záněty, pacientky po operaci rakoviny prsu, vaječníků, dělohy a osoby po endoskopickém odstranění střevních adenomových polypů. Šanci na včasný záchyt nemoci dává dlouhodobé sledování pomocí endoskopického vyšetření tlustého střeva – kolonoskopie. Tyto skupiny však představují jen kolem 20 % všech nemocných s kolorektální rakovinou. Zbývajících 80 % nemá žádný z výše uvedených rizikových faktorů a takové onemocnění se označuje jako sporadický kolorektální karcinom. Výskyt sporadického kolorektálního karcinomu se v populaci zvyšuje od 50 let věku prakticky dvojnásobně na každých 10 let.

„Typické projevy onemocnění, jako je krev ve stolici, bolesti břicha, změny frekvence a konzistence stolice, nedostatek červených krvinek, váhový úbytek a nejasné zvýšení tělesné teploty, jsou až pozdními příznaky, které vedou k odhalení obvykle pokročilého onemocnění," upozorňuje přednosta II. interní kliniky FNOL Vlastimil Procházka. Choroba podle něj může probíhat řadu let zcela bez příznaků a v tomto období ji lze odhalit jen v rámci screeningových programů.

Novou nadějí pro včasné vyhledání osob, kterým hrozí vznik tohoto onemocnění, je od letošního roku úprava stávajícího screeningového programu. Ta nabízí osobám ve věkovém rozmezí 50–54 let vyšetření stolice na okultní krvácení v jednoročních intervalech a při jeho pozitivitě podstoupit kolonoskopii. V 55 letech je možné zvolit ze dvou následujících postupů: 1. bez ohledu na předchozí negativní výsledek testu stolice na přítomnost krve podstoupit primárně screeningovou kolonoskopii nebo 2. pokračovat ve vyšetření stolice na OK test ve dvouletých intervalech a podstoupit screeningovou kolonoskopii až po jeho pozitivitě. **(red)**

Foto archiv FNO

Kolonoskopie je šetrné endoskopické vyšetření tlustého střeva a konečníku pomocí optického přístroje. Slouží k odhalení nejen časných forem rakoviny, ale také přednádorových stavů – adenomových polypů. Lidé tyto možnosti stále málo využívají. Přitom vyšetření může objevit nemoc před vznikem nebo v časných stádiích, kdy je více než devadesátiprocentní naděje na úplné vyléčení. Screening se u nás provádí již devátým rokem a v současné době nabízíme na endoskopickém oddělení II. interní kliniky FN Olomouc také možnost podstoupit primárně screeningovou kolonoskopii. Bližší informace lze získat na www.kolorektum.cz.

Zájemci o screeningové vyšetření stolice na přítomnost krve je mohou požadovat u svých praktických lékařů, ženy navíc u svých gynekologů. Primárně screeningovou kolonoskopii lze objednat na centrálním endoskopickém oddělení II. interní kliniky Fakultní nemocnice Olomouc na telefonním čísle 588 443 255.

Město pomohlo dovybavit dětskou obezitologickou ambulanci ve FNO

S dětmi, které mají ve svých patnácti letech tělesnou váhu nad sto kilogramů, se dnes lékaři setkávají poměrně často. Potvrzují to i zkušenosti odborníků z obezitologické ambulance Kliniky rehabilitačního a tělovýchovného lékařství Fakultní nemocnice Olomouc.

Právě sem přicházejí rodiče, kteří se rozhodnou s nadváhou dítěte skoncovat. Jde totiž o jedinou ambulanci tohoto typu v Olomouckém kraji. Letos na jaře získala ambulance díky příspěvku města Olomouce nový přístroj Bodystat k měření podkožního tuku u dětí od 6 let a bicyklový ergometr umožňující provedení zátěžových testů u těchto dětí.

„Příčiny nadváhy bývají různé. Na začátku vždycky nejprve musíme provést laboratorní testy, abychom vyloučili například poruchu štítné žlázy nebo genetickou vadu," říká primář oddělení tělovýchovného lékařství FN Olomouc Dalibor Pastucha.

Jak ale dodává, ve více než devadesáti procentech případů jsou důvodem nadváhy špatné stravovací návyky a nedostatek pohybu. „Vždycky na začátku léčby vyhodnotíme spolu s rodiči stravovací návyky a jaké má dítě pohybové aktivity. Nakonec provedeme zátěžový test na bicyklovém ergometru a poradíme jim s úpravou jídelníčku a vhodnou fyzickou zátěží," popisuje primář. Spolupráce s rodinou je podle jeho slov klíčová. Na riziko rozvoje obezity by měli rodiče upozornit praktičtí lékaři pro děti a dorost. O možnostech a průběhu vyšetření se mohou informovat přímo na ambulanci Oddělení Tělovýchovného lékařství FN Olomouc nebo na tel. čísle 588 443 587. **(red)**

Město opraví silnice a choo

Téměř nekonečná je práce odboru dopravy olomouckého magistrátu. Město totiž každý rok svádí marný boj s rozmary počasí, které zanechává společně s řidiči nesmazatelné stopy na silnicích ve městě. A protože ani městská kasa není bezedná, řeší se především havarijní situace, a teprve když něco zbude, mohou se dělníci pustit i do rozsáhlejších oprav. V letošním roce jich je v plánu celá řada, a to po celém území města.

Sto milionů do oprav silnic

Práce na úseku oprav komunikací nekončí v zimě ani v létě. Na běžnou údržbu vozovek, chodníků a další drobné opravy má město obvykle vyčleněny desítky milionů korun. Rada města před časem schválila investici do oprav ve výši 46 milionů. „Tato částka je ale pouze asi polovina toho, co bude v letošním roce do oprav investováno. Na opravy a údržbu máme vyhrazeno zhruba sto milionů korun, přičemž další peníze z městského rozpočtu jsou určeny na investice. Sem spadá například rekonstrukce přednádraží," vysvětluje náměstek primátora Svatopluk Ščudlík.

Podle něj je velký úspěch, že se i přes napjatou situaci v městském rozpočtu podařilo tak vysokou částku na tento účel vyčlenit. „Kvalitní a funkční infrastruktura je základ, proto jsem rád, že jsme nutnost těchto investic prosadili. Jak to bude příští rok, to zatím nevíme," říká náměstek. Seznam oprav, které by měly být hotové ještě letos, najdete v tabulce. „Věřím, že stihneme i podstatnou část z ‚druhé várky', pokud nedojde k nějakým stavebním problémům, které se mohou vyskytnout – přeložky sítí či nevyjasněné majetkoprávní vztahy s pozemky," podotkl náměstek.

Většinu těchto zakázek dělají pro město Technické služby města Olomouce, a.s. Na to, na co kapacitně nestačí, má radnice smluvní partnery, a na jednotlivé zakázky vypisuje výběrová řízení. Při opravách se přitom postupuje od centra města směrem k okrajovým čtvrtím a vždy je snaha pokrýt všechny městské části, z nichž mnohé mají ještě i vozovky s nekvalitním povrchem, nezpevněné asfaltem.

Katastrální území	Cena s DPH
OLOMOUC-MĚSTO	11 410 000 Kč
NOVÁ ULICE	9 690 000 Kč
POVEL	800 000 Kč
LAZCE + KLÁŠTER. HRADISKO, HEJČÍN	3 200 000 Kč
NOVÉ HODOLANY	6 495 000 Kč
STARÉ HODOLANY, HOLICE	6 050 000 Kč
CHVÁLKOVICE + PAVLOVIČKY	2 300 000 Kč
NEŘEDÍN + ČERNOVÍR	3 000 000 Kč
LOŠOV + RADÍKOV	1 300 000 Kč
NOVÉ SADY	2 350 000 Kč
CENA CELKEM	**46 595 000 Kč**

Foto Blanka Martinovská

dníky za desítky milionů

KDE SE BUDE LETOS OPRAVOVAT:

Olomouc-město:	tř. 17. listopadu – předlažba chodníku (podél SPŠ strojnické směrem k Masarykově třídě) a oprava živičné cyklostezky na protilehlé straně ulice
	nábřeží Přemyslovců – obnova nejvíce poškozeného živičného povrchu vozovky
	dr. M. Horákové – oprava vozovky ústící do vnitrobloku bytového domu situovaného v křižovatce ulic Praskova a dr. M. Horákové
	Kosinova – obnova živičného povrchu
	tř. Svobody – oprava zastávky MHD Tržnice ve směru náměstí Hrdinů, předlažba chodníků podél objektu UP dále k ul. Aksamitova, výměna litého asfaltu za bet. dlažbu 40/40 (chodník u zastávky MHD)
	tř. Spojenců – předlažba chodníků po pravé straně směrem od ulice Palackého směrem k ulici Havlíčkova
	Polská – oprava zastávky MHD
	Václavkova – oprava lávky (nadchodu) nad tratí ČD
	Palackého – výměna litého asfaltu za betonovou dlažbu 40/40
	Havlíčkova – oprava poškozeného živičného krytu v křižovatce ul. Havlíčkova – Vídeňská
	Jeremenkova – předlažba zálivu MHD
	Hynaisova – realizace přechodu pro chodce – roh ulic Hynaisova – Pottingeova
	Polská – tř. Svobody – oprava živičného krytu v křižovatce
	Na Střelnici – od ulice Studentská po ulici U Stadiónu výměna litého asfaltu za betonovou dlažbu 40/40
Nová Ulice:	Dvořákova č.o. 30A – oprava povrchu vnitrobloku a předlažba přístupového dlážděného chodníku do vnitrobloku
	Kmochova – předlažba chodníků od ulice Stupkova směrem k tř. Svornosti
	I.P. Pavlova – předlažba průběžného chodníku před bytovými domy č.o. 30–24 k ulici Vojanova a od bytového domu č.o. 54 k ulici Okružní
	Mozartova – předlažba chodníků od ulice Na Vozovce směrem k ulici Petelínova
	Vojanova – přespádování chodníků podél bytového domu
	Wellnerova – předlažba nejvíce poškozených chodníků
	Foerstrova – oprava podchodu (křižovatka ulic Na Vozovce a Foerstrova)
	Brněnská – oprava podchodu
	Litovelská – pravá strana ulice - od ulice Palackého po ulici Na Šibeníku, výměna litého asfaltu za betonovou dlažbu 40/40
	tř. Míru – pravá strana ulice - od ulice Na Šibeníku po ulici Pražská, výměna litého asfaltu za betonovou dlažbu 40/40
	Hněvotínská – část živičného chodníku – výměna krytu za betonovou dlažbu 40/40
Povel:	Tolstého – předlažba chodníku
	Heyrovského – předlažba chodníku od podchodu z ulice Pionýrská k podchodu z ulice Vojanova
Lazce, Hejčín a Klášterní Hradisko:	Vahalíkova – oprava povrchu vozovky před objekty č.o. 69 a 71
	J. Glazarové – oprava části vozovky ke garážím
	Na Vlčinci – oprava vozovky
	Sokolovská – výměna části živičného chodníku za betonovou dlažbu 40/40
Nové Hodolany:	Kosmonautů – předlažba části průběžného chodníku (pravá strana od ulice Jeremenkova)
	Holická – předlažba části chodníků (za přejezdem ČD směrem k Holici)
	Božetěchova – předlažba části chodníku
	Masarykova – oprava chodníku na mostě přes Bystřici
	Na Bystřičce – předlažba části chodníku
	Nezvalova – oprava vozovky a chodníku
	Zeyerova – oprava vozovky a chodníku
	Kosmonautů – Vejdovského – oprava křižovatky z živičného povrchu
Holice a Staré Hodolany:	U Cukrovaru – pokládka živice na panelovou komunikaci propojující ulici U Cukrovaru a náves Svobody
	Pavelkova – oprava části poškozené živičné komunikace
	Smrčkova – oprava vozovky a chodníku
	Jiráskova – oprava vozovky a chodníku
Chválkovice a Pavlovičky:	Selské náměstí – oprava chodníku po pravé straně směrem od ulice Chodská
	Šubova – předlažba části chodníků
	Chválkovická – předlažba části chodníků
Neředín a Černovír:	Jílová – předlažba části chodníků kolem bytových domů č.o. 21–29 a 31–39
	Rumunská – předlažba části chodníku – strana okolo ZŠ – předlažba již byla započata
	Helsinská – předlažba části chodníku před ZŠ – předlažba již byla započata
	Frajtovo náměstí – výměna litého asfaltu za betonovou dlažbu 40/40 – úsek mezi zastávkou MHD a ulicí Petříkova
Lošov a Radíkov:	Přehradní – oprava vozovky
	Zedníkova – výšková úprava odvodňovacího žlabu
	Svolinského – předlažba části chodníku
Nové Sady:	Myslbekova, Českobratrská, Republikánská, Valdenská, Špálova – předlažby chodníků
	Za Poštou – oprava vozovky

KDE SE LONI TAKÉ OPRAVOVALO

Chválkovice – ulice Na Luhu

Nová Ulice – Mozartova ulice (chodník od ulice Na Vozovce po tř. Svornosti)

Bělidla – ulice Táboritů

Droždín – Gagarinova ulice

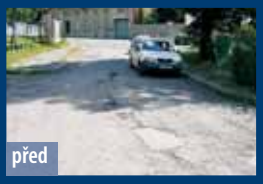

Svatý Kopeček – Ježkova ulice

Topolany – Nedbalova ulice

Chomoutov – Ctiradova ulice

Bělidla – Bystrovanská ulice

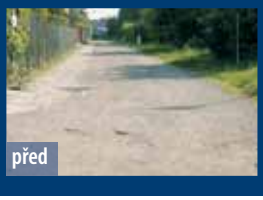

Fotodokumetace: odbor dopravy magistrátu

Silnice, mosty, značky i autovraky

Ani výsledných zhruba sto milionů korun ale podle něj na všechny opravy, které by si město zasloužilo, stačit nebude. „Bohužel, následky letošní zimy, kdy se střídalo teplo a zima, jsou patrné. Velké problémy nám dělá i použitá sůl v zimním období. Proto jsme museli vybrat hlavně ty lokality, kde už je stav vozovek havarijní a samozřejmě řešíme hlavně ulice, kudy jezdí městské autobusy a tramvaje, ty jsou pro město páteřní," dodal náměstek Ščudlík.
Z celkové částky přitom město nehradí jen opravy chodníků a silnic, ale také například přechody pro chodce, technické záležitosti, jako jsou opravy světel, dešťové kanalizace, mostů, podchodů, zastávek MHD, dopravního značení a opěrných zdí. Mimo jiné z těchto peněz musí radnice hradit také označování ulic či odstraňování autovraků, které na ulicích nechali jejich nezodpovědní majitelé.
Také z tohoto důvodu se ne vždy dostane na všechny potřebné opravy. „Chápu, že jsou občané mnohdy rozhořčeni, že opravy nelze realizovat tak rychle, jak by si oni představovali. Vždy to ale záleží na financích a pokud se na nás někdo obrátí s žádostí, můžeme ji zařadit nejdříve do rozpočtu na příští rok, protože pro ten stávající jsou už finance schválené. Také z toho důvodu opravy někdy trvají déle, než by si občané představovali," zdůraznil náměstek. Radnice sice přijímá podněty i od jednotlivých občanů, vždy je ale lepší a mnohdy i účinnější, když se obrátí na svou komisi místní části, jejíž členové jsou zvyklí s městem jednat a mají největší přehled o tom, co se v místě děje.

Látat díry je dražší, než opravit celou silnici

Přestože se město snaží řešit havarijní situace okamžitě, ne vždy je to z technických důvodů možné. Přes zimu, kdy se kalamity v podobě děr a výmolů projeví nejintenzivněji, dělníci pracovat nemohou, protože asfalt musí mít tu správnou teplotu.
A i s tím látáním děr je odbor dopravy opatrný. „Při provádění záchovné údržby preferujeme velkoplošné opravy ucelených úseků živičných komunikací, které jsou z dlouhodobějšího hlediska efektivnější než jednotlivé lokální vysprávky, které se po čase znovu opakují," upozorňuje náměstek Ščudlík. Velkoplošné opravy jsou navíc mnohonásobně levnější než rekonstrukce, protože se týkají pouze oprav povrchů, nemění se výškové ani šířkové parametry komunikací. „V současné době je velká poptávka občanů po opravách tohoto typu. Ne všechny komunikace jsou však pro tento způsob oprav vhodné, a tudíž nelze všem žadatelům vyhovět," dodává. Při výběru je důležité, zda existuje možnost účinného odvodnění. Dále je nutno zhodnotit technický stav podzemních inženýrských sítí (vodovod, kanalizace, plyn), zda nejsou v havarijním stavu. Pokud některé výše uvedené technické kritérium nevyhoví, je již nutná celková rekonstrukce komunikace, kterou je nutno postoupit odboru investic Magistrátu města Olomouce.

Díky kanalizaci se dostalo i na okrajové části

Celoplošné opravy povrchů silnic preferuje odbor dopravy také po největším investičním projektu v novodobé historii Olomouce – dobudování a rekonstrukce stokové sítě. V koordinaci s touto akcí realizoval odbor dopravy celoplošné opravy povrchů předem vytipovaných komunikací. Seznam komunikací byl vytvořen

na základě původního stavu, přičemž mnohdy byl tento stav téměř havarijní, a také dle celkového rozsahu výkopových prací (jak moc byla komunikace výstavbou kanalizace rozkopána).
Díky navýšení rozpočtu odboru dopravy byly v roce 2008 opraveny z velké části okrajové části města Olomouce (Drožďín, Sv. Kopeček, Topolany a Chomoutov), které byly v posledních letech mírně opomíjeny. Opravy tedy zahrnovaly jak celoplošné výměny finálních krytů komunikací, tak v mnoha případech také předlažby chodníků, výměny poškozených obrub, opravy uličních vpustí sloužících k odvodu dešťových vod z komunikací apod.
Město prostřednictvím odboru dopravy v roce 2008 vložilo do oprav komunikací po výstavbě stokové sítě celkem 44 milionů korun. Během výstavby kanalizace se také museli občané nejvíce obrnit trpělivostí kvůli četným uzavírkám. Jinak má odbor dopravy snahu dělat opravy tak, aby bylo co nejméně uzavírek. V některých případech je ale nutné zavřít určitý úsek i na několik dní, nebo dokonce odklonit autobusovou linku.

Nové chodníky mají větší dlažbu

Také při opravách komunikací je třeba sledovat nové trendy. Zdá se, že betonové dlažbě o formátu 30x30 cm už odzvonilo. U předlažeb chodníků mimo historické jádro města odbor dopravy již několik let upřednostňuje používání betonové dlažby většího formátu tj. 40x40 cm, a to z důvodu její větší trvanlivosti. V roce 2008 byly takto předlážděny větší části ulic Polská, Varšavské náměstí, I. P. Pavlova, Mozartova, tř. Svobody, Na Šibeníku, Junácká, Stupkova a další. V rámci úspor je ale dlažba menšího formátu 30x30 cm, kterou dělníci z těchto lokalit vytěží a je v dobrém stavu, znovu použita na opravy na méně frekventovaných chodnících a při drobných opravách. Při všech opravách jsou samozřejmou součástí bezbariérové úpravy silničních a chodníkových obrub.

Přechody pro chodce

Jak už bylo zmíněno, patří do kompetencí odboru dopravy také budování nových a údržba stávajících přechodů pro chodce. Jedním z nejvýznamnějších projektů v poslední době bylo vybudování přechodu u budovy magistrátu v Hynaisově ulici, a to v místě vyústění ulic Poetingova. Radnice ho zde nechala vybudovat z důvodu zvýšené frekvence přecházejících chodců.
Letos na jaře schválila Rada města Olomouce finanční prostředky na jeho realizaci, a už několik týdnů slouží svému účelu. Částka na pořízení přechodu včetně speciálního přisvětlení je 300 tisíc korun.
Nyní se rozjíždí další akce v městské části Hejčín. Obyvatelé Tomkovy ulice a Mrštíkova náměstí si stěžovali na rychlou jízdu automobilů a nemožnost přejít silnici. Radnice jim dala za pravdu a rozhodla se, že v místě vybudují dva nové přechody. „Sám jsem si byl situaci na místě ověřit a je pravda, že stav silnice zde k rychlé jízdě svádí. Pokud vyjdou peníze, byli bychom rádi, kdybychom to stihli ještě letos na podzim nebo na příští rok na jaře. Náklady na jeden přechod se vyšplhají na zhruba 200 tisíc korun," vysvětlil náměstek. Celková částka zahrnuje i vybudování stožárů a osvětlení. **(leh)**

INZERCE

DACHI REALITY
Reality pro vás
DACHI, s.r.o.
Ztracená 34 | 771 00 Olomouc | tel.: 800 154 723, 585 224 559
dachi@dachi.cz | www.dachi.cz

Každý zvon je originál

říká zvonařka Leticie Vránová-Dytrychová

Neměla na nás moc času, protože právě dohlížela na odlévání zvonu pro kapli sv. Sarkandra, které se odehrávalo před zraky desítek lidí přímo na olomouckém Horním náměstí. Přesto jsme nakonec zvládly oboje – jak rozhovor, tak odlití zbrusu nového zvonu. Zvonařka Leticie Vránová-Dytrychová je totiž velmi energická žena, která s bravurou zvládá náročné a typicky mužské řemeslo svých předků.

Jste třetí z generace žen ve vaší rodině, která převzala zvonařské řemeslo. Nevadilo vám někdy, že si sama nemůžete vybrat povolání, že se automaticky předpokládá, že budete v tradici pokračovat?

Vůbec ne, měla jsem odmalička výtvarný talent, proto jsem už od základní školy začala chodit do výtvarného kroužku a vlastně od začátku jsem šla tímto směrem. Mám ještě o pět let mladší sestru, která se už od deseti let orientovala pro změnu na jazyky. Teď má tady v Olomouci soukromou jazykovou školu a založila tady také první anglickou mateřskou školku.

V čem kromě výtvarného kroužku spočívala vaše příprava?

Samozřejmě jsem prošla i hudební teorií, která byla u nás v rodině vždycky základem, takže jsem asi od čtvrté třídy chodila na klavír, do hudební školy Žerotín. Na klavír hrála moje babička, maminka a pak i já. Hudební vzdělání je pro zvonaře velmi důležitou profesí, protože zvon je hudební nástroj a schopnost rozeznat tón zvonu je nezbytná.

No a vlastně od mateřské školky jsem s maminkou chodila do dílny, patlala jsem se v té hlíně, takže to byla úplně přirozená součást mého života. I když jsme bydleli v Olomouci, tak mě maminka dávala do školky v Brodku, aby mě měla po ruce, protože práce kolem zvonů není od šesti do tří, ten technologický postup může trvat i celý den a noc. Musí se pravidelně přikládat koks do pecí, aby se forma správně vysušovala a vypalovala. A tak jsem vyrůstala v tom prostředí, pozorovala maminku i babičku a učila se. Život naší rodiny se točil vždy kolem zvonů, to bylo vždy číslo jedna a pak až to další.

Po základní škole jste tedy hned věděla, kam půjdete?

Protože bylo jasné, že budu pokračovat v rodové tradici, domlouvala jsem se s rodiči, jakou vhodnou školu bychom vybrali. Vybrat školu bylo dost složité, našli jsme dvě umělecko-průmyslové školy – ve slovenské Kremnici a v Turnově. Nakonec jsme se rozhodli pro Turnov, protože tam měli obor nejbližší tomuto řemeslu – plošné a plastické rytí kovů.

LETICIE VRÁNOVÁ-DYTRYCHOVÁ

- narodila se v roce 1966 v Olomouci
- v současné době vede zvonařskou dílnu Dytrychových v Brodku u Přerova
- dílnu založil v roce 1950 její dědeček Josef Dytrych, po jeho smrti v roce 1965 ji převzala jeho žena Laetitia
- rodovou tradici převzala v roce 1985 dcera zakladatelů dílny Marie Tomášková-Dytrychová, která ji vedla donedávna a za jejíhož vedení zaznamenala dílna největší rozmach
- dnes patří zvonařská dílna Dytrychových k největším v Evropě
- obohatila výrobu o obor přesné lití
- specialitou dílny je vedle samostatných zvonů vytváření zvonkoher
- jako zvonařskou značku dílna užívá otisk větvičky túje severské
- zvony, které byly v dílně ulity, znějí doslova po celém světě: v Austrálii stejně jako v Japonsku, USA, Polsku, na Ukrajině a Slovensku
- zvláštní zakázkou dílny bylo ulití dvou zvonů jako hudebních nástrojů pro vídeňské filharmoniky
- reprezentativní vzorek práce zvonařské dílny lze zhlédnout v přerovském muzeu J. A. Komenského, kde je umístěna stálá expozice zvonů

a čistě ruční práce,

Takže tam bylo hodně kreslení, modelování, rytiny; styk s kovem tam sice byl, ale nebylo tam odlévání.

Zvonařství se nikde u nás nebo v zahraničí neučí?

Neučí, to je řemeslo, které se předává po meči, z otce na syna, u nás je to výjimka, že to je z matky na dceru, tedy po přeslici.

Po škole jste už šla rovnou do dílny?

Nejideálnější je praxe přímo v oboru, a i když mi maminka rovnou řekla, že budu uznaná za zvonařku až po desetileté práci v dílně, že až pak dostanu list tovaryše, rozhodla jsem se jít ještě na Vysoké učení technické v Brně, obor slévárenství. Zatímco ta uměleckoprůmyslová škola byla hodně zaměřena na to umění, tady byla hodně potřeba matika, fyzika a podobně. Sice jsem musela být hodně doučovaná, ale zvládla jsem to. No a pak už jsem nastoupila do dílny k rodičům.

Co vám svěřili za kompetence, když jste ještě podle maminky nebyla hotová zvonařka?

Začala jsem s výtvarnou stránkou zvonů, tedy vlastně pojednání různých reliéfů světců, jejich atributy, pak samozřejmě písmo, ve kterém jsem byla dokonale vystudovaná, a kde jsem se mohla projevit. Pak jsem měla postupně na starosti tvoření forem zvonu.

Ty se dělají z čeho?

Celá forma je ze speciální hlíny, máme pronajatý lom, kam si ji jezdíme těžit. Je to taková směs jílovité hlíny.

Můžete laikovi nějak přiblížit, jak docílíte toho, aby měl nový zvon ten konkrétní požadovaný tón?

Jak už jsem řekla v úvodu, zvon je hudební bicí kovový nástroj a jeho primární věcí je tón. Aby se zrodil zvon požadovaného tónu, je potřeba si vypočítat zvonové žebro, což je profil zvonu – kdybychom ten zvon rozřízli, tak vidíme jeho profil. A tento výpočet se získává na základě nějakého vzorce, který je a vždycky byl tajemstvím každé zvonařské dílny. Záleží na síle, tloušťce, šířce a výšce zvonu.

Co když se to nepodaří?

Tuto alternativu nepřipouštíme.

Stalo se to už někdy?

Určitě se to stalo, bylo to způsobeno třeba tím, že nebyl kvalitní materiál a další možnosti, ale to se bavíme o době mé babičky.

Takže vám se to ještě nestalo?

Samozřejmě se mohou vyskytnout nepatrné chybičky, které se dají nějak odstranit. Ale pouze ve formě, v odlitku, v odlitém zvonu se už nic opravovat nedá. Sice některé zvonařské dílny v zahraničí praktikují následné strojové soustružení zvonu, ale říká se, že jakmile do zvonu zasáhne stroj, může se narušit akustický obrazec toho zvonu.

Zvony jsou tedy čistě ruční práce?

Naprosto, dělají se stejně jako v 16. století, i když my máme práci usnadněnou třeba tím, že máme k dispozici lepší dopravní prostředky, že máme kladky a ne stádo krav, díky kterým v minulé době mohli větší zvony přepravovat, dále že máme kvalitní koksovou pec nebo třeba slévárenský koks. Ale třeba moje maminka si založila před deseti lety nový obor – přesné lití, který už je opravdu moderní. Formy nejsou hliněné, ale z různých křemičitých písků, pec je elektrická, takže naše dílna nespí, jdeme dopředu a ovládáme ty moderní technologie velmi dobře, protože maminka byla i vyznamenaná jako nejlepší slévárenská firma v přesném lití.

Maminka stále dělá zvony?

Maminka už v dílně nedělá, vedení už mi předala, prakticky jen dohlíží, já s ní pečlivě konzultuji, když potřebuji v něčem poradit. Protože i když by se mohlo zdát, že v tom zvonařství se ta práce stále opakuje, není tomu tak. Každý zvon je originál a jsou to jen lidské ruce, které s ním neustále pracují. A může vás proto leccos překvapit. Například i materiál – i když máme stále jedno těžiště hlíny, může tam vzniknout nějaká směs, která nás nemile překvapí, nebo může selhat i ten lidský organismus.

Dnes odléváte zvon pro kapli sv. Sarkandra. Co dalšího kromě proslulých čtyř zvonů u sv. Michala můžeme v Olomouci z vaší dílny vidět?

Dnešní den je pro moji osobu velice významný, protože mám k Olomouci velmi silné pouto, je to moje rodné město, a tak jsem ráda, že kromě těch zvonů pro chrám sv. Michala a dnešního zvonu pro sv. Sarkandra máme velký soubor čtyř zvonů u sv. Mořice, které dělala maminka v roce 1985, pak máme krásnou zvonkohru na katedrále sv. Václava a tamtéž ještě jeden 220 kilogramový zvon.

Také řada obcí v okolí Olomouce se může chlubit zvony z dílny Dytrychových, vy ale dostáváte zakázky z celého světa, nemýlím-li se?

Ano, naše zvony jsou opravdu po celém světě – od Japonska, přes Jakutsko, USA až po Kapské město, zájem o zvony je stále. Je důležité si uvědomit, že zvon má velmi dlouhou trvanlivost, pokud se s ním správně zachází. O to jsme se také postarali, protože máme firmu, která zvony ozvučuje, doplňuje je speciálním srdcem, protože i na to jsou kladeny specifické požadavky. Jakmile se zvon odleje, musí se zvážit, změřit a teprve pak se pro něj vyrobí to srdce. Protože srdce je hmotnostně závislé na zvonu, musí to být jedna čtyřicetina váhy zvonu. Kdyby bylo menší, tak by z toho zvonu nevytáhlo sílu jeho hlasu, kdyby větší, tak by hrozilo, že ten zvon rozbije. Zvony proto dodáváme už jedině se srdcem, a pouze tak jsme schopni na něj dát naši dvacetiletou záruku. Každý druhý rok se pak dělají garanční prohlídky, ani ne tak zvonu, ale toho technického zařízení.

Ručně už se dnes nezvoní?

Velmi málo. Třeba menší obce jsou nuceny k ručnímu zvonění hlavně z finančních důvodů, protože elektropohon si pořídí až několik let po zvonu. Ale moje babička vždycky říkala, že je důležité, když se ten zvon narodí-odleje, aby se s ním zhruba půl roku zvonilo ručně, než se do něj pustí elektropohon. Ale dnes jsou ta elektrozařízení jiná, než byla za mojí babičky a maminky. Dnes už je to takový elegantní lineární motor, který je především velmi šetrný vůči tomu zvonu, takže hodně nahrazuje to ruční zvonění.

Obracejí se na vás lidé i s požadavky na výrobu zvonu pro jejich soukromé účely?

Nevěřila byste, kolik takových zvonů teď vyrábíme! Lidé chtějí mít svou malou zvoničku na dvoře, na zahradě nebo i jako domovní zvonky u dveří. To je na tom to krásné, že zvon našel uplatnění i právě takhle běžně u lidí, nejen pro církevní účely. Na zvon si můžete nechat umístit rodový erb nebo jména rodiny nebo jen nějaké heslo. Takovýchto zakázek máme taky hodně a děláme například i svatební zvony.

(leh)

Změny pravidel pro pěší zónu

Koncem dubna zrušila rada města někdejší pravidla pro vydávání povolení vjezdu do pěší zóny. Výjimky povoluje odbor dopravy, který zároveň žádá občany, aby režim pěší zóny dodržovali. Vjezd do ní mají povolen vozidla dopravní obsluhy v době od 18 do 10 hodin, potravin od 12 do 14 hodin a cyklisté nepřetržitě. Žádost o povolení výjimky získají zájemci na adrese http://www.olomouc.eu/formulare/odbor_dopravy/zadost-pesi-zona.doc nebo přímo na odboru dopravy. Vydávání povolení výjimek může trvat až 45 dnů, proto je nutné předkládat žádost v dostatečném předstihu. Občané, kterým vydala povolení vjezdu do pěší zóny pro rok 2009 Městská policie Olomouc, si mohou podat žádost o povolení výjimky v průběhu měsíce června na odboru dopravy. Po tomto datu Povolení vjezdu do pěší zóny pozbývá platnosti. **(red)**

AKTUÁLNÍ UZAVÍRKY

Hlavní silniční tahy

15. 6.–31. 7. ▪ silnice II/435 **ul. Dolní novosadská** (Nové Sady) ▪ úplná uzavírka mimo bus IDSOK

6. 4.–31. 10. ▪ silnice III/5709 most přes I/35 ▪ **Křelov u Regeny** ▪ úplná uzavírka mostu e. č. 5709-DA Křelov

Centrum města

1. 7.–16. 8. ▪ **ulice Wurmova** (Ol. – město) ▪ částečná uzavírka

16. 4.–30. 6. ▪ **ulice Tř. 1. Máje – zastávka tramvaje** ▪ přesun zastávky tramvaje ve směru k hlavnímu nádraží o cca 50 m zpět

Ostatní komunikace

29. 3. 2009–31. 7. 2010 ▪ **Přednádražní prostor** ▪ úplná uzavírka propojky kolem hotelu Sigma, ul. Masarykova a ul. Jeremenkova včetně parkoviště u pošty mimo autobusy IDSOK a DPMO

Podrobné a aktuální informace najdete na www.olomouc.eu

PLÁNOVANÉ VÝLUKY TRAMVAJOVÉHO PROVOZU

REKONSTRUKCE PŘEDNÁDRAŽÍ

Termín: **8.–12. 7.** (3 prac. dny + 2 víkendové)
Důvod: Provizorní propojení tramvajové tratě Masarykova – Kosmonautů
Výluka v úseku Náměstí Hrdinů – Hl. nádr. (přes centrum i Tržnici) – Pavlovičky
Řešení provozu:
Tramvajová linka U vedena v trase Nová Ulice – Náměstí Hrdinů – Neředín
Autobusová linka X1/4 vedena v trase Fibichova – Hlavní nádraží – Tržnice – Náměstí Hrdinů – Žižkovo náměstí – Hlavní nádraží – Pavlovičky a zpět
Autobusová linka X2/7 vedena v trase Fibichova – Hlavní nádraží – Žižkovo náměstí – Náměstí Hrdinů – Tržnice – Hlavní nádraží – Fibichova a zpět

Termín: **13. 7.–14. 9.** (celkem 64 dnů)
Důvod: Výstavba nové tramvajové tratě v prostoru křižovatky Jeremenkova x Masarykova
Výluka v úseku Hlavní nádraží – Pavlovičky
Řešení provozu:
Tramvajová linka X1 vedena v trase Nová Ulice – Okresní soud – Tržnice – Kosmonautů – Žižkovo náměstí – Náměstí Hrdinů – Okresní soud – Nová Ulice
Tramvajová linka X2 vedena v trase Neředín – Palackého – Žižkovo náměstí – Kosmonautů –Tržnice – Palackého – Neředín
Tramvajová linka X6 vedena v trase Nová Ulice – Okresní soud – Náměstí Hrdinů – Žižkovo náměstí – Kosmonautů – Tržnice – Okresní soud – Nová Ulice
Tramvajová linka X7 vedena v trase Neředín – Palackého – Náměstí Hrdinů – Okresní soud – Tržnice – Kosmonautů – Žižkovo náměstí – Palackého – Neředín
Autobusová linka X vedena v trase Kosmonautů – Aut. nádraží podchod – Pavlovičky a zpět

Termín: **15.–20. 9.** (4 prac. dny + 2 víkendové)
Důvod: Finální propojení tramvajové tratě Masarykova – Jeremenkova
Výluka v úseku Náměstí Hrdinů – Hl. nádr. (přes centrum i Tržnici) – Pavlovičky
Řešení provozu:
Tramvajová linka U vedena v trase Nová Ulice – Náměstí Hrdinů – Neředín
Autobusová linka X1/4 vedena v trase Fibichova – Hlavní nádraží – Tržnice – Náměstí Hrdinů – Žižkovo náměstí – Hlavní nádraží – Pavlovičky a zpět
Autobusová linka X2/7 vedena v trase Fibichova – Hlavní nádraží – Žižkovo náměstí – Náměstí Hrdinů – Tržnice – Hlavní nádraží – Fibichova a zpět

Termín: **21.–27. 9.** (5 prac. dnů + 2 víkendové)
Důvod: Finální propojení tramvajové tratě Jeremenkova – Kosmonautů
Výluka v úseku Okresní soud – Tržnice – Hlavní nádraží
Řešení provozu:
Tramvajová linka U vedena v trase Nová Ulice – Náměstí Hrdinů – Neředín
Tramvajová linka 2 vedena ve své trase
Tramvajová linka 4 vedena ve své trase
Tramvajová linka 6 vedena ve své trase
Autobusová linka X vedena v trase Náměstí Hrdinů – Okresní soud – Tržnice – Hlavní nádraží – Fibichova a zpět.

Od pondělí 28. 9. 2009 je předpoklad, že tramvajový provoz bude veden bez omezení dle platných jízdních řádů.

Povede tramvaj až na Nové Sady?

Zatím jen hrubé obrysy má převratný plán olomoucké radnice, který počítá s tím, že by se podstatným způsobem rozšířila tramvajová trať v Olomouci. Tramvaje by tak nově měly od Tržnice zajíždět až na sídliště na Nových Sadech. Vše ale záleží na tom, zda se městu podaří získat evropské dotace, které by mohly pokrýt až 85 procent všech nákladů. Celková investice by se totiž měla pohybovat kolem 350 milionů korun. Podle primátora Martina Novotného jsou šance na úspěch poměrně velké. Nová trasa by propojila také multifunkční centrum Šantovka, které má vzniknout v bývalém areálu Mila.

Vyřešit ještě zbývá řadu problémů, například, jak překonat Velkomoravskou ulici nebo kam umístit tramvajovou smyčku. Trasa bude záviset i na tom, jak dopadnou jednání s vlastníky pozemků. Přestože zatím město teprve usiluje o zahájení projekčních prací, stavět by se podle primátora mohlo začít v roce 2012. **(leh)**

Horní náměstí: nové lavičky, osvětlení i zeleň

Společně s rekonstrukcí Dolního náměstí, která je plánována na rok 2010, by se drobných změn mělo dočkat také náměstí Horní. Dotknout by se měly problémových okruhů – laviček, osvětlení a zeleně. „Stávající lavičky jsou ve špatném stavu a podle odborníků se jejich oprava finančně nevyplatí, proto uvažujeme o nákupu nových. Další diskuse se vedou o silnějším osvětlení a případné zeleni, která by se na Horní náměstí mohla umístit," řekl primátor města Martin Novotný. **(leh)**

Protipovodňová opatření pokračují

Město Olomouc se ochranou před povodní zabývá od extrémní povodňové situace v červenci 1997. Značné materiální škody, které ji tehdy provázely, přiměly město pořídit koncepci protipovodňové ochrany. Ta je zakotvena v územním plánu a počítá se zajištěním ochrany města před více než 300letou vodou (průtok 650 metrů krychlových vody za sekundu).

První etapa protipovodňových opatření, spočívající ve výstavbě obtoku jezu u plynárny, byla úspěšně dokončena koncem roku 2007. Nově vybudovaný obtokový kanál dokáže společně s původním korytem řeky Moravy v tomto úseku převést návrhový průtok 650 metrů krychlových vody za sekundu. Součástí stavby obtoku byl i nový most v ulici Wittgensteinova, kruhové objezdy a rekonstrukce navazujících silnic.

V současné době je pozornost soustředěna na přípravu II. etapy, dělící se podrobněji na část A a B. Část A začíná u Velkomoravské ulice a pokračuje dolů po toku Moravy až k železničnímu mostu trati Nezamyslice – Olomouc, část B zahrnuje úsek od mostu Komenského směrem dolů po proudu k ústí Střední Moravy (Mlýnského potoka).

Důležitým krokem přibližujícím realizaci II. B etapy bylo získání územního rozhodnutí na jaře tohoto roku. Hlavní investor akce Povodí Moravy s.p. připravuje zadání dokumentace pro stavební povolení. Tato etapa prochází intenzivně zastavěným územím, a je proto složitá na projednání se všemi dotčenými subjekty a zkoordinování zájmů v území.

Protipovodňové úpravy budou spočívat ve vybudování zídky na pravém břehu v úseku od ústí Střední Moravy nad jez u plynárny, v rozšíření či zahloubení berem a doplnění hrází v části nad železničním mostem trati Olomouc – Kostelec na Hané a rozšíření nábřeží na obou březích v úseku od ulice Šmeralova až nad Komenského ulici. Součástí je i vybudování nových mostů v ulicích Masarykova a Komenského, lávek pro pěší a cyklisty a přeložky inženýrských sítí. Úpravou bermy podél areálu VŠ kolejí a nábřeží v ulici Blahoslavova vznikne prostor umožňující volný přístup k řece. Město Olomouc zde vybuduje prostranství sloužící pro rekreaci a pobyt lidí s lavičkami, zelení a přístupem k vodní hladině. Řeka Morava jako významný přírodní prvek se tak lépe začlení do struktury města Olomouce. Podle současných předpokladů by II. B etapa měla být realizována v letech 2010–2013. Kvůli její složitosti však může ještě dojít k posunu v termínech.

Pokračování v projektové přípravě II. A etapy brání stále ještě nedokončená diskuze investora Povodí Moravy s.p. s občanskými sdruženími ohledně nejvhodnějšího řešení této etapy z pohledu ekologie.

V přípravě a projednávání protipovodňových opatření, která zajistí zvýšení ochrany města proti vysokým stavům vody, Povodí Moravy s.p. ve spolupráci s městem Olomouc neustále pokračuje.

(red)

Obtokový kanál jezu u plynárny (I. etapa), zdroj Povodí Moravy, s.p.

Noční pohled na nábřeží a nový most na ulici Komenského (Studie urbanistického a ekologického začlenění koryta řeky Moravy do struktury města Olomouce, 2002, Atelier DRNH v.o.s.)

INZERCE

Čarodějnické pasování v knihovně města

Foto archiv KMO

Na začátku letošního roku vyhlásila Národní pedagogická knihovna Komenského v Praze projekt s názvem Už jsem čtenář – kniha pro prvňáčka. Jelikož cílem této akce byla propagace čtenářství u nejmladších čtenářů, zapojily se do ní především knihovny a některé školy.
Ani Knihovna města Olomouce nemohla zůstat stranou, a tak prvňáci z několika olomouckých škol opakovaně navštěvovali dětská oddělení knihovny a pobočky po celém městě. Knihovníci pro děti připravili desítky akcí: soutěže, besedy či knihovnické lekce. Na konci dubna například nejmenší školáci ze ZŠ Demlova a ZŠ v Černovíře zažili pravé čarodějnické pasování na čtenáře knihovny. V dětském oddělení ústřední budovy KMOL na náměstí Republiky museli prvňáci složit slavnostní slib a poté obdrželi průkaz do knihovny. V poslední dubnový podvečer se všichni zájemci mohli sejít na čarodějnickém srazu se spisovatelem Janem Sobotkou, který předčítal ze svých pohádkových knih. Na stejné akci byli odměněni i autoři vítězných prací výtvarné soutěže Moje oblíbená postava z knih. O měsíc později se děti v knihovně sešly znovu. Tentokrát na ně čekalo překvapení – kniha s názvem Okno do komína. Pro děti přihlášené do již zmíněného projektu ji letos napsala spisovatelka Ivona Březinová a ilustrovala Vlasta Baránková. **(red)**

Evropa možností, chceš-li…

Nový projekt ukazuje žákům a studentům středních škol možnosti a příležitosti, které jim nabízí Evropská unie. V rámci předsednictví ČR v EU vyhlásilo ministerstvo školství kampaň s názvem Evropa mladýma očima.

Jako součást této kampaně právě probíhá projekt Evropa možností, chceš-li… o příležitostech, které EU nabízí mladým lidem. Projekt, který sestává z 1,5 hodinového bloku programu pro základní a střední školy, připravily DDM Olomouc a občanské sdružení United Games of Nations ČR (UG), za finanční podpory právě ministerstva školství.
Programy pro školy Olomouckého kraje, které už proběhly na několika základních a středních školách, měly příznivý ohlas u žáků i vyučujících. Účastníky zajímalo studium v zahraničí, Evropská dobrovolná služba, výměnné pobyty, akční projekty či kongresy mládeže. Hlavní zájem byl o to, jak je možné se aktivně zapojit, jaké jsou finanční podmínky, co je třeba pro to udělat, co to mladým lidem přinese.
Lektoři z řad žáků středních škol a studentů vysokých škol se rádi podělili o své zážitky a zkušenosti ze své činnosti v této oblasti, a to jak v ČR, tak v zahraničí. Video, fotodokumentace a osobní poznatky mladých lektorů z činností realizovaných DDM Olomouc společně s UG po dobu 12 let přiblížily účastníkům dostupnost těchto aktivit každému. Pokud má mladý člověk opravdový zájem a chce pro sebe něco udělat, stačí si jen vybrat aktivitu a směle se pustit do práce. A každá „práce" přináší ovoce. Nejen toto se členové UG snažili předat mladým Evropanům. **(red)**

INZERCE

Pro měsíce červenec a srpen 2009 je stanoven časový rozvrh zpřístupnění hřišť veřejnosti		
Škola	pracovní dny	Soboty, neděle a svátky
ZŠ Rožňavská	9.00 –20.30	9.00 –20.30
ZŠ Holečkova	9.00 –20.30	9.00 –20.30
ZŠ Rooseveltova	9.00 –19.00	9.00 –19.00 / zahrada
ZŠ Tererovo nám.	9.00 –20.30	9.00 –20.30
ZŠ Helsinská	9.00 –20.30	9.00 – 20.30
ZŠ Mozartova	9.00 –20.30	9.30 –20.30
ZŠ Holice	9.00 –20.30	9.00 –20.30
ZŠ Demlova	9.00 –20.30	9.00 –20.30
Na výše uvedených hřištích a sportovištích je možné u správce zapůjčit sportovní potřeby, jako jsou míče na basketbal, volejbal, fotbal a házenou, hokejky, míčky na stolní tenis či volejbalové sítě.		
Hřiště s herními prvky pro předškoláky s doprovodem rodičů, a to při mateřské škole na ulici Ignáta Herrmanna na Lazcích		
ZŠ Herrrmannova	10.00 –19.00	10.00 –19.00

Nové značení ochrání děti, řidiče neomezuje

Foto archiv

Nového dopravního značení, které ochrání chodce a zbytečně neomezí provoz, se dočkali řidiči v Roosveltově ulici. Až dosud tady kvůli přechodům pro chodce u zdejší základní školy platilo po celý den omezení rychlosti na třicet kilometrů v hodině.

To se ale řidičům nelíbilo a se svými připomínkami se velmi často obraceli na Městskou policii Olomouc. „Motoristé poukazovali zejména na skutečnost, že toto omezení nekoresponduje s praktickým významem instalovaného dopravního značení k ochraně školní mládeže v době, kdy žáci do těchto škol přicházejí či z nich po ukončení výuky odcházejí," vysvětlila mluvčí městské policie Lenka Prošková. Na základě těchto připomínek a po provedení analýzy dat, nashromážděných průběžným měřením prostřednictvím preventivního radaru, vypracovali strážníci návrh možného řešení, který později schválila Rada města Olomouce.

Už několik týdnů tak v Roosveltově ulici stojí cedule s proměnným dopravním značením. Celkové náklady na pořízení dopravního značení činily zhruba 240 tisíc korun a jeho financování bylo zajištěno z prostředků města Olomouce. **(leh)**

V Rooseveltově ulici je od pondělka do pátku omezena nejvyšší povolená rychlost na 30 km/h v době od 7.30 do 9 hodin a odpoledne od 12.30 do 14.30 hodin. Po zbývající čas platí obecná nejvyšší povolená rychlost 50 km/h.

Pozor! Na vaši dovolenou se těší i zloději!

Aby se pro vás návrat z dovolené nestal noční můrou, dejte na rady policistů a zabezpečte svůj byt před zloději. Možná vám v tom pomůže pár praktických tipů.

- zajistěte si vybírání poštovní schránky sousedy nebo ji nechte ukládat po dobu nepřítomnosti na poště
- dveře opatřete bezpečnostním zámkem
- při odchodu se přesvědčte, zda jste správně uzamkli byt
- nezatahujte rolety a žaluzie
- na telefonu se záznamníkem nenechávejte vzkaz o svém odjezdu na dovolenou
- snažte se vytvořit zdání, že v bytě je stále někdo přítomen, např. elektronická zařízení, která v určitých intervalech spínají světla nebo rádio
- zabraňte, aby bylo dveřním kukátkem vidět do vašeho bytu
- před odjezdem na dovolenou požádejte sousedy či někoho z příbuzných, aby vám na byt dohlédli

INZERCE

Sochař sloupu Nejsvětější Trojice v muzeu

V Arcidiecézním muzeu Olomouc probíhá až do konce prázdnin ojedinělá výstava, která by neměla uniknout pozornosti Olomoučanů. Je totiž věnována významné osobnosti, která se mimo jiné zasloužila o to, že se hanácká metropole ocitla na seznamu UNESCO. S kurátorkami výstavy o Ondřeji Zahnerovi, Helenou Zápalkovou a Simonou Jemelkovou, které se specializují na barokní umění, jsme si povídaly o tom, proč určitě tuto zajímavou expozici navštívit.

Foto archiv MUO

Můžete výstavu stručně charakterizovat?
Výstava navazuje na cyklus výstav Muzea umění Olomouc, které se věnují monografickému zpracování umělců převážně z olomoucké arcidiecéze. Letos je to výstava věnovaná Ondřeji Zahnerovi, který je jednou z nejvýznamnějších osobností olomouckého baroka. Byl to sochař, který pocházel z Bavorska, nicméně svým dílem je spjat výhradně s Moravou.

Dá se tedy považovat za olomouckou osobnost?
Určitě, prožil tady celý svůj život a své dílo realizoval výhradně v regionu. V Olomouci měl dům i rodinu. Výstava je uspořádána při příležitosti výročí tří set let od Zahnerova narození.

Málokdo z Olomoučanů ho přitom zná...
Možná jen v souvislosti se sloupem Nejsvětější Trojice. Je autorem všech 18 nadživotních skulptur světců na sloupu, části reliéfů a samozřejmě vytvořil také návrhy dvou vrcholových sousoší realizovaných poté Šimonem Forstnerem v pozlacené mědi. Zahner pracoval na sloupu od roku 1745, sloup byl jeho tvůrčím vyvrcholením, ale jeho posvěcení v roce 1754 se nedožil. Zemřel dva roky předtím, v únoru 1752.

Co dalšího ještě v Olomouci od Zahnera najdeme?
Podílel se na třech velkých sochařských souborech spojených s Olomoucí. Jeho nejranější známou prací byla sochařská výzdoba interiéru dómu, pro který vytvořil několik bočních oltářů, které jsou nyní umístěny v obcích na Olomoucku. Na místě dnes zůstala pouze sochařská výzdoba Loretánské kaple, kde z jeho ruky pochází sochy Cyrila a Metoděje a sochy andělů v oltářním nástavci. Druhou velkou prací, ze které máme zachovánu pouze část, je sochařská výzdoba z ohradní zdi dnes již neexistujícího kostela Panny Marie na Předhradí. Dvě ze soch, Panna Marie a Kristus Salvator, jsou dnes umístěny v nikách na průčelí kostela svatého Michala. Další sochy souboru byly později rozptýleny po okolí Olomouce, ale těžko lze identifikovat, které to byly. Stejně byl rozptýlen i sochařský soubor z rukou více autorů, který vznikal v okolí kláštera Hradisko.

Co z toho, co jste jmenovala, je k vidění na výstavě?
Ondřej Zahner byl původním školením sochař pracující ve dřevě a štuku, kamenosochařské práci se naučil zřejmě až v Olomouci, kde se během velmi krátké doby vyšvihl mezi špičku. Výstava se snaží představit širokou škálu Zahnerova sochařského mistrovství. Kamenné sochy lze však jen stěží přemístit z jejich původních lokalit, přesto se nám podařilo pro výstavu zapůjčit alespoň čtyři kamenosochařská díla. Expozice proto tvoří především dřevěné polychromované sochy. Na výstavě je představeno celkem 27 děl, přičemž kromě samotného Ondřeje Zahnera zde najdeme i výběr čtyř prací jeho žáků a následovníků. Na tomto místě bychom velmi rády poděkovaly všem zapůjčitelům, kteří nám s důvěrou tato díla svěřili, a to v prvé řadě římskokatolickým farnostem. Bez jejich vstřícnosti by se výstava nemohla uskutečnit.

V čem je tato výstava mimořádná?
Monografické výstavy jsou vždy jedinečnou příležitostí vidět autorova díla, která vznikala pro zcela jiné prostředí, takto všechna pohromadě. Snažily jsme se vybrat věci, které jsou nejen kvalitní a zajímavé, ale které dosud nebyly na žádné výstavě představeny. Díky výstavě se nám rovněž podařil zajímavý objev. Nechali jsme ze Zvole převézt dvě sochy církevních otců, původem z již zmíněného bočního oltáře z olomouckého dómu. Figury nejsou plně prostorové a jejich zadní strany jsou dlabané. Tyto výdlaby byly zakryty destičkami a jedna z nich se při čištění sochy uvolnila. Restaurátor ji vyjmul, aby ji nasadil pevněji, a zjistil, že v dutině se skrývá listina s textem datovaným do roku 1747. V něm se ve verších hovoří o tom, že tuto a dalších třináct soch zhotovil Ondřej Zahner se svým tovaryšem Wolfgangem Trägerem. Původní datace těchto Zahnerových děl se tak posunula o více než desetiletí dopředu. Část výstavy je samozřejmě věnována také stěžejnímu dílu sochaře, olomouckému sloupu Nejsvětější Trojice.
Zajímavostí, je určitě i historická fotografie sloupu z roku 1860. Je to jeden ze souboru nejstarších snímků Olomouce od berlínského fotografa Hermanna Haubenreissera. Zachycuje sloup s jeho původní povrchovou úpravou. Kámen byl natíraný bíle s mramorováním, reliéfy zlacené. Barokní sochy byly v minulosti běžně polychromovány a to, že je dnes vnímáme v surovém stavu holého kamene, je záležitost, která má svůj původ až na konci 19. století.

Na výstavě je ale k vidění i model sloupu...
Ano, představujeme přípravný model sloupu Nejsvětější Trojice, tedy variantu toho, jak mohl sloup vypadat. Jde pravděpodobně o model, se kterým se Ondřej Zahner ve spolupráci s kamenickým mistrem Janem Ignácem Rokickým ucházeli v roce 1745 o zakázku na dokončení sloupu. Původně navržená podoba sloupu se při jeho realizaci změnila a lze říci, že to bylo ku prospěchu věci. Model je přezdobenější a těžkopádnější, oproti vzdušnější a elegantnější podobě výsledného sloupu. Jedna velká změna, které si lidé určitě všimnou na první pohled je, že na dříku modelu není sousoší Nanebevzetí Panny Marie, které bylo na realizovaném sloupu na náměstí dekomponováno. Všechny zajímavosti o této mimořádné olomoucké památce najdou lidé také v publikaci, kterou vydalo město Olomouc díky grantu z Ministerstva kultury ČR. **(leh)**

Gustav Mahler se v Olomouci dočkal busty

Slavnostním odhalením pamětní desky a busty Gustava Mahlera začaly v pátek 19. června oslavy Svátků města Olomouce. Busta světově uznávaného hudebního skladatele je umístěna ve foyer Moravského divadla, kde v roce 1883 působil. Pamětní desku pak najdete na domě U Zlaté štiky, kde Mahler v té době krátce bydlel.

S nápadem připomenout si působení hudebního skladatele v Olomouci tímto způsobem přišel už před časem ředitel Moravského divadla Václav Kožušník. „Za pomoci svých přátel jsem začal usilovat o to, aby město Olomouc splatilo svůj dluh tomuto velikánovi. Vždyť například Mozart má takováto připomenutí na svůj pobyt v Olomouci hned tři!“ říká Václav Kožušník a dodává: „Současně jsem chtěl, aby byl při odhalování busty Gustava Mahlera také důstojně označen dům, kde Mahler za dobu svého pobytu v Olomouci bydlel.“ Nakonec se řediteli jeho záměr podařil a bustu odhalil společně s primátorem města Olomouce Martinem Novotným. **(red)**

Autorem busty Gustava Mahlera je akademický sochař Milan Knobloch, který je také řazen mezi nejvýznamnější žáky zakladatele české medailérské školy Otakara Španiela. Kromě řady medailí vytvořil rovněž mnoho významných sochařských děl: realizoval pomník Bohuslava Martinů v jeho rodišti nebo pomník Jana Palacha ve švýcarském Vevery. Jeho busta dr. Aleše Hrdličky je umístěna v Národním muzeu ve Washingtonu. Také se často zaobíral osobností Gustava Mahlera: vytvořil pamětní desku v místě jeho rodiště, bronzovou bustu pro německý Hamburk a mnoho dalších děl.

Foto Bianka Martinovská

Divadelní Flora diváky nadchla

Obrovský zájem diváků vyvolal i tentokrát již tradiční festival s názvem Divadelní Flora. Jeho třináctý ročník se s mottem Válka idejí nesl v duchu dvacetiletého výročí sametové revoluce. Řada představení byla vyprodána už dávno před jejich začátkem, bohatý program si mohli diváci užít také v Konviktu – uměleckém centru Univerzity Palackého – či přímo na ulici.

Divákům se představila celá řada souborů z tuzemských i zahraničních divadel. Se svou nejnovější inscenací Král Lear na olomouckém festivalu hostovalo (poprvé mimo svou domovskou scénu) také nitranské Divadlo Andreja Bagara. V titulní roli se představil kmenový člen činoherního souboru bratislavského Národného divadla Marián Geišberg (na snímku).

Foto Lukáš Horký

Hejčínské hudební slavnosti

SLAVNOSTNÍ MŠE K OSLAVĚ PŘÍCHODU SLOVANSKÝCH VĚROZVĚSTŮ SV. CYRILA A METODĚJE NA MORAVU

NEDĚLE 5. ČERVENCE 2009 v 9.50

chrám sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně
Liturgické skladby v staroslověnském jazyce zazní v podání
Moravského mužského pěveckého sdružení Olomouc / sbormistr dr. Pavel Majer/

Bude zachován i zvyk,že před vlastní mší sv. předcházela příprava zpěvy. Od 9.50 budou zpívány skladby D. S. Bortnjanského.V závěru mše zazní Modlitba B. Smetany.

OLOMOUCKÉ KULTURNÍ LÉTO

30. 7. / nádvoří radnice
Ida Kelarová & Jazz famelija
Neobvyklé spojení romských harmonií, latinskoamerické hudby a jazzu

11. 8. / nádvoří radnice
Iva Bittová & David Dorůžka
Vzácné setkání světoznámé zpěvačky a talentovaného jazzového kytaristy

27. 8. / nádvoří radnice
Čankišou
Etnobigbít bez hranic – smršť hypnotických rytmů a démonického zpěvu

6. 9. / Moravské divadlo
Mínus dva
Bolek Polívka a Milan Lasica v hořké komedii ze současnosti

17. 9. / U-klub
Tony Ducháček & Garage / MCH Band / Ivan Wernisch
Alternativní večírek na rozloučenou s létem

VÝSTAVY (Galerie Mona Lisa)
9. 6. –1. 8.
Manželé a manželky I
Jiří Kolář & Běla Kolářová, Karel Nepraš & Naděžda Plíšková, Jiří John & Adriena Šimotová, Olbram Zoubek & Eva Kmentová

6. 8.–5. 9.
Martin Velíšek
Expozice ilustrací, kreseb, loutek a obrazů

10. 9.–10. 10.
Petr Nikl
Expozice kreseb a obrazů

Fotbalistům Sigmy začíná příprava na sezonu

Žádné dlouhé lenošení na pláži u moře nebylo dopřáno fotbalistům olomoucké Sigmy, kterým 22. června začala příprava na nový ročník první ligy. Důvodem je také start týmu v pohárové Evropě, ve které se Hanáci představí po čtyřech letech.

„Příprava musela být posunuta o týden dopředu, protože liga startuje už 25. července a ještě před tím nás čeká předkolo Evropské ligy. Chceme být připraveni, a proto začínáme už na sklonku června," vysvětlil trenér Olomouce Zdeněk Psotka.
Samotný začátek přípravy obstarají kondiční testy na Fakultě tělesné kultury a sportu Univerzity Palackého. Další dva týdny budou hráči nabírat fyzičku před náročným ligovým ročníkem. Vedle toho ale na fotbalisty čeká celá řada přípravných zápasů.
„Hodně hráčů se vrátí z hostování, možná přijdou také další na testy. Chci je vidět ve hře," uvedl Psotka. Vedle domácích duelů Hanáky čekají tři duely na herním soustředění v Rakousku. Prvním soupeřem bude ruský FK Moskva, druhým protivníkem pak pravděpodobně rakouský Kapfenberg. „Třetí tým ještě hledáme, ale to by neměl být problém, protože v Rakousku bude hodně týmů z celé Evropy na soustředění jako my," poznamenal kouč Sigmy.
Úspěšný kádr Olomouce zřejmě nezůstane pohromadě. Reálné jsou odchody Melinha, Hudce a Hubníka. Pokud hráči opravdu přestoupí, bude vedení klubu hledat adekvátní náhrady.
„V tuto chvíli je důležité, že jsme udrželi Rossiho, Kaščáka, Hořavu nebo Ordoše, o které byl velký zájem v zahraničí. Díky tomu, že v Olomouci zůstávají, prakticky posilujeme," řekl sportovní ředitel Sigmy Jiří Kubíček. **(deš)**

PROGRAM PŘÍPRAVY SK SIGMA OLOMOUC

27. 6.	Sigma – Artmedia Bratislava (13.30 – Slatinice)
27. 6.	Sigma – MFK Žilina (17.30)
30. 6.	Sigma – MFK Ružomberok (17.30)
4. 7.	Sigma – Kraviná (10.30)
4. 7.	Sigma – 1. FC Tatran Prešov (17.30)
18. 7.	Sigma – Fotbal Třinec (17.00)

Boxeři z Olomouce v Praze bodovali

Foto archiv

Olomoučtí boxeři uspěli v pražském hotelu Hilton na Mistrovství České republiky mužů a žen. Petr Dudek z BC Gambare Olomouc prohrál ve čtvrtfinále ve váze do 54 kg po bojovném výkonu se zkušenějším P. Polakovičem. Ve váze do 91 kg podlehl Petr Neplech ve čtvrtfinále po odvážném výkonu trojnásobnému mistrovi a reprezentantovi ČR L.Viktoru z Ústí nad Labem.

Ve váze do 75 kg rozstřílel Libor Uhlík v nejlepším čtvrtfinále tvrdými údery extraligového T. Bezvodu z Liberce. V semifinále podlehl účastníkovi MS O. Lakomému z Prahy. Mezi ženami ve váze do 75 kg předváděla nejkrásnější box budoucí magistra Lenka Dudková, která v semifinále porazila jasně na body Z. Vraštilovou z Plzně. Nakonec skončila druhá.
Z Dukly Olomouc v semifinále a předčasném finále ve váze do 54 kg od začátku útočil kadet Pavel Polakovič, stupňoval tlak a až v závěru deklasoval reprezentanta a sedminásobného mistra ČR P. Velkého z Karviné. Nakonec prohrál o pouhý bod. Ve váze do 57 kg junior Mário Baláž v semifinále suverénně přejel na body J. Chvala z Jičína a ve finálové bitvě, která byla vyvrcholením šampionátu, porazil na body extraligového bombarďáka F. Baráka z Ostravy. Mário se tak stal po zásluze mistrem ČR. **(red)**

Taneční škola Lola´s Dance slaví další úspěchy

■ Po výborných umístěních v ČR, kde letos získala několik titulů mistra republiky, uspěla taneční škola Lola´s Dance i na mezinárodním poli. Její tanečníci hájili barvy naší republiky na Mistrovství Evropy a světa ve street dance show v Ostravě. Zúčastnily se ho více než dva tisíce tanečníků ze 16 zemí. A olomouckým tanečníkům se náramně dařilo, vždyť všechny čtyři své nominace proměnili ve finálovou účast a obhájili i titul mistrů Evropy z loňska, když zvítězili se svou malou skupinou juniorů s názvem King Kong a s druhou choreografií v této kategorii Na hradbách skončili ještě na krásném 7. místě. V dětské kategorii pak získala 4. místo malá skupina Pod hladinou a 5. místo formace Kovářky.
„Tento víkend byl prostě úžasný, všechno načali už v sobotu naši děťští tanečníci. Neděle pak byla z říše snů, když se podařila v kategorii juniorů malá skupina a hned naše dvojitá účast ve finále," sdělila vedoucí školy Dita Souralová. Že je street dance show jejich parádní disciplínou potvrzují kromě těchto choreografií i sóla Notička Lucie Neumannové, Pozor, vyletí ptáček Terezy Brázdové a Den buddhistického mnicha Viléma Vidrase, kteří jsou 1. vicemistry ČR. Všichni si tím zajistili účast na Mistrovství světa, které bude letos v září ve slovenské Bratislavě, ale ještě před tím se tanečníci TŠ Lola´s Dance chystají v červenci na Mistrovství Evropy v hip hopu do Koperu ve Slovinsku a v září na Mistrovství světa rovněž v hip hopu do Polska. Snad se jim bude dařit jako v Ostravě. **(red)**

Hennrich získal český titul v kickboxu

Desátá Noc bojovníků, která byla zároveň Mistrovstvím České republiky v kickboxu, přinesla tvrdé boje podle pravidel populární K1 i fullcontactu. A také velkou radost pro domácího Pavla Hennricha, který získal titul ve váze do 75 kilogramů v kategorii K1.

„Chtěl jsem před domácím publikem předvést co nejlepší výkon a poděkovat mu tak za to, že na tento sport chodí a že mu fandí," uvedl Hennrich.

V ringu se nemohla představit úřadující světová šampionka Renata Sychrová, kterou kvůli zraněnému rameni čeká operace. Kolegu z olomouckého Smash Gymu tak sledovala alespoň z hlediště. „Petr ukázal, že je na tom výborně fyzicky," konstatovala Sychrová, která litovala, že se nemohla domácím fanouškům ukázat v boji. „Mrzí mě to, protože olomoucké publikum je skvělé."

Noc bojovníků přilákala do univerzitní haly téměř tisícovku fanoušků, kteří vytvořili parádní atmosféru. „Bylo to příjemné," poznamenal organizátor akce Michal Prstek. **(deš)**

Foto Libor Teichmann

Hokejisté in-line skončili ve čtvrtfinále

Podobně jako v minulé sezoně skončila sezona in-line hokejistů Olomouce ve čtvrtfinále extraligy. Eagles nestačili na berounské Medvědy a v domácím prostředí prohráli 1:8. Odveta v Berouně přinesla dramatickou podívanou, přesto po vítězství 8:6 postoupili do semifinále Medvědi, čímž pro hanácký klub sezona skončila.

„Přesto to byla jiná sezona než ta minulá. Skončili jsme sice opět ve čtvrtfinále, ale naše hra byla mnohem lepší než před rokem," konstatoval trenér Olomouce Martin Palinek. „Pokud dokážeme kádr udržet a získáme jednoho nebo dva hráče, můžeme příště bojovat o medaile," dodal trenér Olomouce.

Letošní boj o postup mezi čtyři nejlepší týmy ovlivnil výsledek olomouckého zápasu. „Rychle jsme dostali tři branky a posadili soupeře na koně. Sebevědomí si Beroun přenesl i do druhého zápasu, který jsme dokázali sice zdramatizovat, ale na postup to bylo málo," uznal olomoucký trenér. **(deš)**

V Olomouci vznikne bike park

Možná už letos na podzim budou mít příznivci cyklistických freestylových sportů příležitost zakusit adrenalinové jízdy na kole přímo v hanácké metropoli. Olomoucká radnice plánuje na stráni nad Slavonínem vybudovat bike park.

„Původní rozpočet počítal se třemi a půl miliony korun, nyní se nám podařilo na některých atrakcích ušetřit, takže jsme se dostali na částku něco přes tři miliony. Město z této částky ale zaplatí pouze zlomek," vysvětlil primátor Olomouce Martin Novotný. Celých 85 procent by mělo být uhrazeno z Regionálního operačního programu, město by tak uhradilo pouhých 470 tisíc korun. „To je podstatně méně, než zaplatíme za jedno dětské hřiště. Toto bude navíc zcela ojedinělá atrakce, která v krajském městě určitě najde uplatnění," ujistil primátor s tím, že danou lokalitu už v současné době bikeři využívají a na plánech s městem spolupracují. Kdy se začne ve Slavoníně budovat, záleží na tom, kdy se podaří dotace získat. **(leh)**

Volejbalistky Olomouce posilují

■ První krok ke zkvalitnění stávajícího kádru pro nový extraligový ročník učinil oddíl volejbalistek Univerzity Palackého Olomouc. Z kádru úřadujícího mistra Prostějova přichází do bronzového týmu loňské sezony blokařka Nikol Sajdová.

Jednadvacetiletá Sajdová přišla do Prostějova v roce 2007, v kádru nabitém zvučnými jmény se však příliš neprosadila a za dvě sezony neodehrála mnoho zápasů. „Pořád se však jedná o mladou hráčku, která u nás určitě dostane příležitost. Uvidíme, jak se chytí. Je na stejné startovní čáře s ostatními a bude záležet na ní, jakou si vybojuje pozici," uvedl na adresu 185 centimetrů vysoké nové posily olomoucký trenér Jiří Teplý a přiznal, že se Sajdovou už probíhala jednání i dříve. „Museli jsme ale počkat, až jí v Prostějově skončí smlouva," upozornil Teplý.

Nikol Sajdová v Olomouci studuje na Univerzitě Palackého a se svým novým klubem podepsala víceletý kontrakt. Stala se tak první olomouckou posilou letního období. Kádr třetího celku minulé sezony naopak již dříve opustila smečařka Lenka Oborná. **(deš)**

Pozvánka na výlet za historií

Foto archiv

Fort Radíkov 2 z festu Svatý Kopeček

Otevírací doba:
Červen, září a říjen SO, NE otevřeno od 11 hodin do 17 hodin.
Červenec a srpen otevřeno denně od 11 hodin do 17 hodin mimo PO–ÚT .
Po domluvě i mimo stanovenou dobu.
Bližší informace najdete na www.fort-radikov.cz, tel.: 777 135 001.
Kde nás najdete: Fort Radíkov je jedna z pevnůstek systému Císařsko královské olomoucké pevnosti z roku 1876 a je „zapuštěna" do kopce za radíkovskou věží. Přestože má 6 hektarů je „neviditelná". Vstup najdete na konci asfaltky mezi areálem „věže" a Chatou pod Věží. Svojí konstrukcí je unikátní v celé ČR. Fort (pevnůstka) Radíkov je kulturní památka.
Prohlídka: Připravili jsme pro vás tři prohlídkové trasy, vyčistili jsme 120 metrů suchého příkopu, obnažili základy a střílny dvojité kaponiery. Zhlédnete vizualizaci fortu, malou výstavku plánů fortu a předmětů nalezených při výkopových pracích.

Fort XVII Křelov

Otevírací doba:
Od dubna do srpna PO–ÚT ZAVŘENO, ST, ČT, PA, SO, NE otevřeno od 11 hodin do 17 hodin, kdy je poslední komentovaná prohlídka. Září a říjen otevřeno jen soboty a neděle, případně po předchozí telefonické domluvě.
Bus linka č. 770 a 728 (cca 400 m od zastávky Křelov-náves).
Bližší informace na www.forty.cz, tel.: 774 131 533.
Délka prohlídky: cca 40 minut, max. počet osob na prohlídku 45 osob.
Nově bude v prohlídkovém okruhu zařazena také escarpa střelecké galerie v zemním valu.
V muzeu Olomoucké pevnosti na Fortu XVII. je možno zakoupit turistickou známku s číslem 1595.

INZERCE

Oživení centra města 2009

V letošním roce město Olomouc iniciovalo vznik kulturního programu, který by nejrůznějšími aktivitami vytvořil z centra města příjemné místo k setkávání.
Jedná se o sérii koncertů, na kterých by měly zahrát kapely a hudební uskupení, které mají v Olomouci své nezaměnitelné postavení a tradici. Bude se jednat o multižánrové koncerty, uslyšíme klasickou hudbu, swing, jazz, blues, tradicionál, cimbálovou i dechovou hudbu. Letošní oživení centra města se zaměří na dvě lokality. První je lokalita městských parků, které hrály a stále hrají významnou roli ve vytváření charakteru a prostředí našeho města, a druhou lokalitou je již tradičně Horní náměstí.

Smetanovy sady – Altánek – neděle 15.00			
5. 7.	Tradicionál	16. 8.	Olomoučané
12. 7.	Moravská veselka	23. 8.	Tradicionál
19. 7.	Olomoucký swingband	30. 8.	Hanácká dechovka Příkazanka
26. 7.	Hanácká dechovka Příkazanka	6. 9.	Olomoucký swingband
2. 8.	Moravská filharmonie	13. 9.	Folklorum
9. 8.	Moravská filharmonie		
Horní náměstí - pódium/balkon nad vchodem do radnice – pátek 19.00			
26. 6.	Dechová kapela Věrovanka+Folklorum	14. 8.	Tradicionál
3. 7.	Olomoucký swingband	21. 8.	Olomoučtí trubači
10. 7.	Tradicionál	28. 8.	Olomoucký swingband
17. 7.	Folklorum	4. 9.	Moravská veselka
24. 7.	Blues power	11. 9.	Moravská filharmonie
31. 7.	Olomoučtí trubači	18. 9.	Blues power
7. 8.	Tradicionál		

Poradna pomůže ušetřit vaše peníze

■ Sociální a finanční poradna OS SaFP ČR rozšiřuje své služby a informace o pomoc při vyřizování žádostí na státní dotace Zelená úsporám – zateplování domů, ekologické topení a další ekologické zařízení. Poradna poskytuje klientům také pomoc a informace o slevách při nákupu pohonných hmot, při pojištění domácnosti a nemovitosti, zákonném a havarijním pojištění automobilů, dodávkách plynu a el. energie, službách vybraného mobilního operátora a pevné linky, prevenci před nebankovními úvěry, předlužení a exekucí, zajištění financí na pohřebné a nabízí i pracovní příležitosti – spolupráci v poradnách OSS a FP ČR. Její pomoc je určena především držitelům průkazů ZTP, ZTP/P, TP, seniorům, sociálně slabším rodinám, rodinám s dětmi. Poradna sídlí na adrese Jungmanova 25 Olomouc, kontaktní osoba: Jana Selucká, tel.: 518 321 861, mobil: 739 113 115, e-mail: financniporadna.ol@seznam.cz. Bližší informace najdou zájemci na www.socfinporadnycr.cz. Úřední den: úterý 9.00–14.00, Call centrum: po–pá 9.00–14.00. **(red)**

Olomoucký Pamatováček je v novém

V opravených prostorách sídlí od úterý 9. června denní stacionář pro lidi postižené alzheimerovou chorobou. Nově zrekonstruované prostory v Karafiátově ulici číslo 5 představili zástupci Občanského sdružení Pamatováček Olomouc.

Foto Blanka Martinovská

Mezi hosty nechyběl ani primátor Martin Novotný, jeho náměstek Ladislav Šnevajs a náměstkyně Hana Kaštilová Tesařová. Občanské sdružení Pamatováček Olomouc je kontaktní místo České alzheimerovské společnosti na pomoc občanům postiženým demencí a jejich rodinám pro Olomoucký kraj. Sdružení je zaměřeno na činnost informační, poradenskou a podpůrnou lidem postiženým demencí a především přímým pečovatelům – rodinným příslušníkům, jejichž zátěž je nezměrná a představuje 24hodinovou službu v domácnosti, mnohdy i přímo u lůžka pacienta.

Hlavním cílem sdružení je usilovat o zkvalitnění života pacientů s demencí a jejich rodinných příslušníků – pečovatelů, pomáhat při prosazování zájmů těchto občanů, shromažďovat a šířit informace o demencích mezi profesionály i laiky. Bližší informace a kontakty na sdružení najdete na stránkách www.pamatovacek.cz. **(red)**

INZERCE

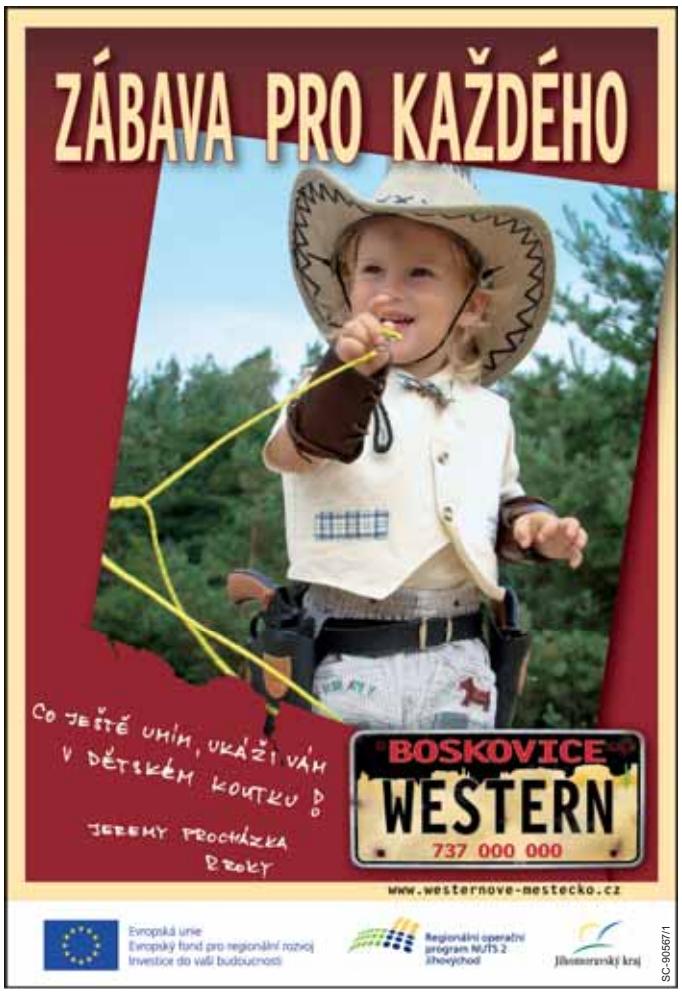

Terezská brána a olom

Dramatické události první poloviny 17. století, spojené s válečným konfliktem (třicetiletá válka 1618–1648), vyzněly pro královské město Olomouc obzvláště osudově. Švédská okupace města v letech 1642–1650 znamenala jeho takřka úplnou devastaci a rovněž ztrátu prvenství mezi městy na Moravě. Přestože byl vznesen návrh na srovnání města se zemí a jeho nové vybudování na jiném místě, byla tato idea následně zvrácena novou barokní výstavbou v Olomouci. A tak vedle výstavných měšťanských paláců zde byly budovány i honosné církevní objekty.

Olomouc – nedobytné město

Historii moderní „olomoucké pevnosti“ můžeme zaznamenat od poloviny 17. století. Dne 15. září 1655 prohlásil císař Ferdinand III. Olomouc díky její strategické poloze za pevnostní město. Toto opatření vyplývalo ze zkušenosti třicetileté války, kdy bylo město takřka úplně zničeno a zbyly zde jako funkční pouze čtyři městské brány (Hradská, Blatenská, Střední a Rohelská). Vedle Olomouce byla do systému obrany Moravy začleněna města Brno, Jihlava, Uherské Hradiště a hrad Helfštýn, střežící Moravskou bránu u Lipníku nad Bečvou. Olomouckým pevnostním velitelem byl jmenován Locatello de Locatelli, který dohlížel na výstavbu olomoucké pevnosti. Roku 1658 navrhl maršál Luis Raduit de Souches nové zpevnění městských hradeb o pětiúhelníkové bastiony. Roku 1699 sílícím vojenským nebezpečím ať ze strany turecké tak i Pruska, došlo k vypracování nového návrhu pevnostního systému města podle Vaubanova vojenského plánového systému. Z roku 1717 je nám znám fortifikační projekt města, navazující na plány z roku 1699, se soustavou nových bastionů kolem celého města. Autorem tohoto návrhu byl Luis de Rochetz.

Ještě nedostavěná pevnost však byla v prosinci 1741 dobyta pruskými vojsky Fridricha II. a 27. prosince 1741 byla v Klášterním Hradisku u Olomouce vyjednána kapitulace města, které bylo následně obsazeno pruskými vojsky. Prusové zde ale nezůstali dlouho, protože v noci z 22. na 23. dubna 1742 urychleně město opustili z důvodu mobilizace rakouských vojsk na jižní Moravě. Dne 11. června 1742 byl podepsán takzvaný Vratislavský smír mezi Pruskem a Rakouskem a Olomouc se tak stala hraniční pevností, bránící postupu nepřátelských vojsk na Vídeň ze Slezska a východního Pruska. V tomto období rovněž dozrálo rozhodnutí postavit z Olomouce skutečně na tehdejší dobu vojensky nedobytné město. Císařovna Marie Terezie pověřila tímto úkolem generálmajora inženýra Pierra Filipe hrabě Bechade de Rochepine.

Terezská brána – evropské unikum

Na prvním navrhovaném plánu pevnosti, z doby brzy po roce 1742, neměl projektant ve své dokumentaci zakresleny všechny brány, pouze Kateřinskou a Hradskou. Až teprve při stavbě pevnosti byl jejich počet upraven. Místo původní vstupní středověké brány do města - Litovelské, která byla původně opatřena věží, mostem a předbraním, dal Rochepine postavit malou, takzvanou Litovelskou branku, která sloužila pouze pro chodce (její fragmenty jsou dnes součástí zdiva obvodní zdi u vchodu do Čechových sadů z ulice Hynaisovy). Povozy a objemnější dovoz zboží musel jezdit do poněkud vzdálené a námi sledované Terezské brány. Tato dnes jediná intaktně dochovaná městská brána byla situována uprostřed západního obvodu města a teprve projetím tímto úsekem v hradbách se mohlo dále pokračovat do města, a to buď Střední branou ve směru k radnici, anebo Dolní branou na Dolní náměstí. Terezská brána byla tedy systematicky postavena do středu mezi obě starší brány, které tvořily vnitřní obranný systém města.

Tento zmíněný, takzvaný „západní obvod olomoucké pevnosti“, byl nepochybně nejohroženější částí celého obranného systému města. Nepřátelský útok bylo možné očekávat právě v tomto směru, a proto bylo tomuto místu věnováno mimořádné množství pozornosti. Jednalo se o místo mírně sníženého terénu, zvolna se zvedajícímu v západním směru k Tabulovému vrchu a silnici na Brno. Terezská brána byla postavena uprostřed přímé hradební linie, v místech nedaleko již zmíněných bran – středověké Střední brány, stojící na konci bývalé Terezské ulice (dnes Pavelčákovy ulice), a u Dolní brány, nacházející se na konci Dolní ulice (dnes Lafayettovy) při Kamenném mlýně. Obě tyto brány byly každá samostatně chráněny nově vybudovanými pětiúhelníkovými bastiony.

Terezská brána, unikátní památka tohoto druhu ve střední Evropě, má tři vstupní otvory. Uprostřed to byl hlavní vjezd pro povozy. Boční malé vstupy sloužily pro pěší a vojenskou stráž a navíc se zde nacházela i takzvaná „sirná studna“ pro okamžité použití při přepadení. Bohatá výzdoba průčelí z pískovce se symbolikou vojenské zbroje a trofejí je doplněna nápisem (ve směru do parku) umístěným ve vlysu pod římsou, který je proveden z kovových písmen a zní: MDCCLIII – M. THERESIA – D.G.R.I.G.H.B.R.

oucká barokní pevnost

Průčelí brány v pohledu od bývalého Passingerova mlýna bylo jednodušší. Je zdůrazněno jen pásovou bosáží a římsami. Uprostřed vstupního oblouku se nachází široký klenák a ve vlysu mohutné konzoly, podpírající hlavní římsu brány. Nad římsou bočních otvorů jsou otvory, takzvaná volská oka, provedená z tesaných kamenů. Brána je vystavěna, stejně jako ostatní hradby, ze smíšeného zdiva, z cihel a lomového kamene, jen konstrukce a architektura vchodů jsou z tesaných pískovcových kvádrů a režného cihelného zdiva. Uvnitř byla brána rozdělena na tři nezávislé průchodní úseky, které však nebyly vzájemně spojeny. Na vrcholu brány, tvořeného jílovou hmotou a travními drny, se nacházely otevřené střílny. K nim vedlo ze strany města schodiště, ohraničené kamennými pilíři, skryté však důmyslně pohledu zvenčí. V prodloužené ose vjezdu brány směrem k městu

existovalo přemostění přes dnes již neexistující Mlýnský potok. Dále vedl od Terezské brány do prostoru průčelí dlouhý dřevěný most přes hradební příkop a přes snížený terén, a to asi v délce 75 metrů. Most byl obklopen systémem příkopů, které se mohly v případě potřeby zatopit vodou.

Marie Terezie na svou bránu dohlížela

Z dobových pramenů víme, že císařskému dvoru ve Vídni velmi záleželo na stavu a obranyschopnosti olomoucké pevnosti. Císařovna Marie Terezie velmi pečlivě sledovala, jak pokračuje její stavba a při návštěvě města v roce 1748, byla obeznámena se stavem stavebních prací. Podruhé byla se stavem budování olomoucké pevnosti seznámena v roce 1754.

Zrušení olomoucké pevnosti roku 1886 mělo pro město a blahodárný význam. Z pohledu rozvoje ostatních moravských měst byla Olomouc ve výrazné nevýhodě. Radní města, vědomi si ekonomických ale i společenských ztrát, se rozhodli zakoupit pevnostní pozemky. Vojenská správa souhlasila s prodejem za podmínky, že město pevnostní hradby odboural, a to proto, aby v budoucnosti nemohla být fortifikace zneužita a použita obsazením města nepřítelem. Nemalým problémem bylo rovněž přeřešení komunikačních tras, vedoucích přes Terezskou bránu do střední části města.

Radní rozhodli: bránu zrušíme!

Olomoučtí radní se zabývali myšlenkou zbourat Terezskou bránu, stejně jak již učinili u ostatních městských bran. V inkriminované době navštěvoval Olomouc Ing. Arch. Camillo Sitte z Vídně (1843–1903), žák olomouckého rodáka Rudolfa Eitelbergera. Sitte byl ředitelem průmyslové školy ve Vídni a zabýval se zastavovacími plány historických měst a pro Olomouc navrhoval regulační plán „starého města“, kterým se měla vojenské správě prokázat možnost zástavby pevnostních pozemků. Olomoučanům přednášel dne 12. září 1894 o regulačním plánu města a rovněž o Tererzské bráně. Sitte bravurně vysvětlil význam stavby pro budoucnost, hovořil o jedinečnosti památky a charakteru pevnosti Olomouc v rámci českých zemí. Na přednášce byly uvedeny rovněž příklady pevnostních bran, zachovalých přímo na komunikacích a na bulvárech v Paříži, Porte St. Denis z roku 1673 a Porte St. Martin z roku 1675. Tyto památky sice byly branami triumfálními, ale Sitte argumentoval tím, že provoz, který byl klíčovou otázkou pro zachování Terezské brány, jde v Paříži přímo kolem a také podél těchto bran. A tak již na druhý den po jeho přednášce, dne 13. září 1894, se městská rada usnesla, že upustí od zbourání Terezské brány, a také bylo provedeno definitivní zadání úpravy komunikace kolem této stavby. Bylo totiž prokázáno, že nově provedená přímá cesta směrem k radnici úplně stačí a bude provozu vyhovovat. V regulačním plánu z roku 1895 navrhl Sitte před branou vybudovat náměstí, které se také posléze realizovalo (dnes Palachovo náměstí), a to včetně jeho parkové úpravy.

Terezská brána byla tedy do současnosti zachována a zůstala stát na původním místě svého vzniku, a to tak, jak ji navrhl umístit projektant olomoucké barokní pevnosti ing. Rochepine. Byly však zbourány hradby po obou stranách brány. Jejich fragmenty jsou na zdivu brány doposud patrné. Západně od strany brány byl zřízen parčík, který byl v období 30. let 20. století doplněn dlážděným chodníkem pro chodce. Od roku 1943, kdy byl branou vyprojektován podélný průchod, je Terezská brána součástí komunikace pro pěší.

Terezská brána je vzácná ukázka zachovalé olomoucké tereziánské vojenské barokní pevnostní architektury a je chráněna státem jako památkový objekt městské památkové rezervace Olomouc.

Karel Žurek

Foto archiv

POUŽITÁ LITERATURA
Kšír, Josef: Olomoucká barokní pevnost.
Michna, Pavel: Bastionová pevnost Olomouc.
Nešpor, Václav: Dějiny města Olomouce.
Žurek, Karel: Stavebně-historický průzkum Terezské brány v Olomouci.

Seženete ještě letní tábor pro

Foto archiv

Tak je to tady! Školáci se konečně dočkali vytoužených prázdnin a nemyslí už na nic jiného, než jak si budou dva měsíce užívat letních radovánek. Vrásky na čele by nastávající dny mohly dělat pouze jejich rodičům, kteří přemýšlejí, kam svou ratolest umístit v době, kdy oni budou v práci. Pokud jste ještě nestihli vybrat letní tábor, máme pro vás na poslední chvíli několik tipů.

Řada letních táborů, které pořádá Dům dětí a mládeže (DDM) Olomouc, je již plně obsazena. „Letošní rok se od těch předchozích liší tím, že letos se tábory začaly obsazovat mnohem dřív, některé měly plno už týden po zveřejnění, tedy v lednu, únoru," řekl Radek Ježowicz z DDM. Podle něj je ale možné, že se dítě dostane na obsazený tábor. „Pokud někdo vypadne, nastupují náhradníci," dodal. Nejlepší proto je kontaktovat garanta tábora. Bližší informace najdete na www.ddmolomouc.cz. **(leh)**

In-line školička

termín: **každý týden, pondělí–pátek**
místo: Olomouc
věk: 6–12 let
cena: 2300 Kč
garant: Zdeněk Olbert (774 216 219)
Příměstské tábory zaměřené na výuku in-line bruslení zábavnou formou pro děti od 6 do 12 let. Cena zahrnuje výuku in-line bruslení (max. 3 až 4 hodiny denně), každý den oběd v restauraci, pitný režim a občerstvení během dne a další program.

Taneční kemp 2009

termín: **6.–10. 7.**
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: 9–15 let
cena: 2950 Kč / 2450 Kč (členové Omega klubu a AK Olomouc)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)
Taneční kemp organizuje Omega centrum ve spolupráci s tanečním párem mezinárodní třídy M – Hankou Kopřivovou a Milanem Adamcem – a je určen pro úplné začátečníky i pokročilé příznivce různých forem společenských a latinskoamerických tanců.

Pojďte s námi do přírody

termín: **6.–15. 7.**
místo: Morkovice
věk: 5–15 let
cena: 3500 Kč
garant: Jarmila Břečková (731 444 446, roznavska@ddmolomouc.cz)
Rekreační pobyt dětí a mládeže v malebné krajině. Areál tábora je obklopen lesy, má své hřiště i ohniště. 2 km od tábora je městečko Morkovice s velkým, nově opraveným koupalištěm. Na děti čeká celotáborová hra „Nekonečný příběh". Pojďte si jej prožít a zachránit Říši fantazie. Připraveny jsou táboráky, noční hry a stezka odvahy, koupání a hry v lese.

Soustředění elektrotechniků

termín: **7.–10. 7.**
místo: Olomouc
věk: 10–20 let
cena: 400 Kč
garant: Jakub Kokojan (585 431 859, technika@ddmolomouc.cz)
Příměstské soustředění zájemců o radioelektroniku a elektrotechniku, jehož součástí je i seznámení s radioamatérským provozem, radioamatérský orientační běh a také jednodenní výlet na vysílací středisko OK2KYJ Pohořany u Olomouce. V ceně je pitný režim, oběd a elektrotechnické stavebnice.

Počítačový workshop

termín: **13.–17. 7.**
místo: Olomouc
věk: 9–14 let
cena: 600 Kč
garant: Jakub Kokojan (585 431 859, technika@ddmolomouc.cz)
Výpočetní technika a elektrotechnika, hry počítačové i deskové a hlavně spousta zábavy.

Boot kemp 2009 I.

termín: **13.–19. 7.**
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: od 17 let
cena: 3490 Kč/2990 Kč (studenti + členové Omega klubu)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)
Kurz BOOT kemp, který organizuje Omega centrum, je určen pro začátečníky i pokročilé cvičence. V ceně mají účastníci např. posilovací lekce pod dohledem trenéra, tvorbu individuálního tréninkového plánu, relaxaci v mokré zóně, kondiční posilování a stravu.

Badminton & squash kemp 2009

termín: **20.–24. 7.**
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: 7–11 let
cena: 2950 Kč/2550 Kč (členové Omega klubu)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)
Tento badmintonovo–squashový kemp, který organizuje Omega centrum, je určen pro začátečníky i pokročilé. Je vhodný pro kluky i holky, kteří se chtějí naučit základům, případně zdokonalit v jednom nebo obou sportovních odvětvích. Kromě výuky badmintonu a squashe se účastníci seznámí i s aktivitami, které jim pomohou zlepšit fyzickou kondici a koordinaci.

děti?

Aerobik kemp 2009 I.

termín: **27.–31. 7.**
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: 6–10 let (dívky)
cena: 2450 Kč / 2150 Kč (členové Omega klubu a AK Olomouc)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)
Kurz aerobiku organizuje Omega centrum ve spolupráci s Aerobik klubem a je určen pro začátečníky i pokročilé příznivce různých forem aerobního cvičení. Úkolem trenérů a instruktorů je představit účastníkům širokou paletu cvičení, která bude proložena výukou angličtiny, relaxací v bazénu i sauně a výletem na raftech.

Juráškovská olympiáda 2009

termín: **2.–15. 8.**
místo: Olešnice v Orlických horách
věk: 5–12 let
cena: 3600 Kč
garant: Monika Štěpánová (731 444 442, turistika@ddmolomouc.cz)
Sportovně zaměřený tábor pro děti, které mají rády pohyb, soutěžení, hry, dobrodružství, napětí a kterým nechybí odvaha. Ubytování v chatě Juráška, přímo v srdci Orlických hor. Čeká na nás výlet na pevnost Dobrošov, koupání v bazénu, kolečkové brusle, travní lyžování, táboráky a mnoho dalšího.

Aerobik kemp 2009 II.

termín: **3.–7. 8.**
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: 11–14 let (dívky)
cena: 2450 Kč / 2150 Kč (členové Omega klubu a AK Olomouc)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)

Výletnický

termín: **3.–7. 8.**
místo: Olomouc
věk: od 8 let
cena: 1500 Kč
garant: Leoš Březina (585 431 859, icm@ddmolomouc.cz)
Celodenní výlety do Kroměříže, Přerova (po stopách lovců mamutů), Zlatých Hor (za zlatokopy), na Sovinec, Jiříkov a do Šternberka.

Foto & sport kemp 2009

termín: 10.–14. 8.
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: 12–16 let
cena: 2990 Kč / 2600 Kč (členové Omega klubu)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)
Foto & sport kemp organizuje Omega centrum pro úplné začátečníky a mírně pokročilé fotografy. Účastníci se seznámí s pokročilejšími technikami fotografování a funkcemi fotoaparátu. Naučí se fotografovat portréty i v pohybu, využívat blesk, pracovat se světlem a počítačovým softwarem. Na odreagování budou připraveny i různé sportovní aktivity.

Letní fotografická dílna 2009 – Litovelské Pomoraví

termín: **17.–21. 8.**
místo: Horka nad Moravou
věk: 15–26 let
cena: 2400 Kč (mládež, studenti), 2600 Kč (pracující)
garant: Vladimír Janek (731 444 449, estetika@ddmolomouc.cz)
Krajina Litovelského Pomoraví bude hlavním tématem fotografické dílny. Je určena pokročilejším zájemcům o tvůrčí fotografii. Ústředním mottem letošní dílny bude „Hledání duše krajiny“. Ubytování, zázemí pro přednášky, projekce a rozbory fotografií budeme mít ve Sluňákově – středisku ekologické výchovy, které sídlí v Horce nad Moravou v těsné blízkosti lužních lesů a mokřin, kam budeme vycházet za fotografickým motivem. Důraz bude kladen na práci s černobílým obrazem. V závěru dílny bude uspořádaná výstava fotografií.

Boot kemp 2009 II.

termín: **17.–23. 8.**
místo: Olomouc, Omega centrum
věk: od 17 let
cena: 3490 Kč / 2990 Kč (studenti + členové Omega klubu)
garant: Lucie Komrsková (602 505 174, komrskova@omegasport.cz)

Na kolečku, na kole

termín: **22.–29. 8.**
místo: Olešnice v Orlických horách
věk: 8–15 let
cena: 2200 Kč
garant: Monika Štěpánová (731 444 442, turistika@ddmolomouc.cz)
Cyklistický tábor pro děti, které rády jezdí na kole, které se chtějí v jízdě na kole zdokonalit a něčemu přiučit. Fyzicky snadné i náročnější trasy krásnou přírodou Orlických hor, jízdy zručnosti, závody do vrchu. Návštěva okolních památek (pevnosti, kostel, zřícenina hradu), hry v táboře, výtvarné techniky, táborák, koupání,... Doprava: vlastní, ubytování v chatě.

Za olomouckým pokladem

termín: **24.–28. 8.**
místo: Olomouc
věk: 8–15 let
cena: 1000 Kč
garant: Leoš Březina (585 431 859, icm@ddmolomouc.cz)
Týden plný poznávacích výprav za zajímavostmi Olomouce. Při hrách v ulicích města, v parku a v klubovně budeme pátrat po olomouckém pokladu.

K rozvoji renesančního umění v Olomouci došlo za biskupa Stanislava Thurza. Funkci zastával v letech 1497–1540. Byl to přísný katolík a krátce po jeho nástupu na biskupský stolec působil v Olomouci i neblaze proslulý viz tajenku.

			Autor: -rc-	Značka cukrovinek	Česká taneční skupina	MPZ Dánska	**Radniční listy**	Obviňovat	Řecký bajkář	Africký veletok	Stará solmizační slabika	Dřina	Druh papouška	**Radniční listy**	Dvousedadlové auto se sklápěcí střechou	Světoznámá jeskyně ve Španělsku
			Bečka				Latinsky „žilka“							Chem. zn. radia		
							Tropický ještěr									
			Začátek tajenky											SPZ Olomouce		
			Zmije paví											Ruský souhlas		
Radniční listy	**Střed tajenky**	Vynikající jedinec				Součást éter. olejů					Klesat					
		Nemocniční oddělení				Srbský nár. park					Ponoření					
Značka vysoké úrovně zvuku					Dávka drogy					Gremiálka						
					Italské sídlo					Debilita						
Španělská exkrálovna				Námořní poddůst.					Omyl					Celní kód San Marina		
				Ženské jméno					České město					V hudbě ostře		
Iniciály herce Trojana			Hl. město Švýcarska					Ovčí srst					Město v Čadu			
			Malíček					Ruské sídlo					Útok			
Bývalý československý krasobruslař							Respektive					Javor				
							Dokola (básn.)					Obraz nahého modelu				
Psí citoslovce						Pěvecká technika										
						Zn. tlaku krve										
Konec tajenky											Jan Mydlář				Pomůcky: Acuto; Melfi Nori; rrraf trip; venula	
Stavení pro rekreaci					Bývalý čs. motocyklový závodník						Tuhý komunální odpad (zkr.)					

	6			2		5	9	1
			0		0			
			6	7	9			
9		3	0		0			
	5			1		7		4
3				6	4	2		
1					2	8		
	9	4	3				7	

V označených políčkách najdete **letopočet,** kdy biskup Thurzo korunoval na Pražském hradě Ferdinanda I. Habsburského a jeho ženu Annu Jagellonskou.

Tajenku křížovky zasílejte do **16. 7. 2009** na adresu: Magistrát města Olomouce, Horní náměstí – radnice, 771 27 Olomouc, kancelář č. 14, nebo na e-mailovou adresu: zpravodaj@mmol.cz. Správná tajenka z minulého čísla: obnovované domy, radnice a orloj. Vylosovaným výhercem propagačních předmětů města Olomouce se stal **Vladimír Stříbrnský z Radíkova.**

LISTÁRNA

Vážení a milí čtenáři, na tomto místě je připraven prostor pro vaše dotazy, náměty či připomínky. Můžete je posílat poštou na adresu: Radniční listy, Strategic Consulting, s.r.o., Třída Svobody 31, 772 00 Olomouc, nebo na e-mail: hnilova@consultants.cz. Automaticky budou vyloučeny příspěvky vulgární a prvoplánově urážlivé nebo ty, které nemají nic společného se statutárním městem Olomouc. Za ty ostatní předem děkujeme.

Vaše redakce

INZERCE

Město v červnu slavilo i oceňovalo

▪ I přes nepřízeň počasí se tisíce Olomoučanů zapojily o víkendu 19. a 20. června do oslav Svátků města, které probíhaly jak na Horním náměstí, tak v městských parcích. Vedle tradičního historického průvodu na počest patronky města sv. Pavlíny, kterého se zúčastnili členové městské rady, představitelé univerzity, arcidiecéze, armády a dalších složek, se mohli Olomoučané pokochat při odlévání zvonu pro kapli sv. Jana Sarkandra přímo na náměstí, nebo se zúčastnit divoké bitvy se Švédy o město Olomouc, která probíhala ve Výpadu. Pro malé i velké byl navíc připraven bohatý doprovodný program.

Foto Blanka Martinovská a Robert Mročka

▪ V předvečer zahájení oslav rozdala radnice Ceny města Olomouce za rok 2008 svým významným osobnostem. V oblasti přírodních věd ocenění převzali chirurg Miloslav Duda a biolog Milan Hejtmánek, za výtvarné umění akademický malíř Lubomír Schneider, v oblasti hudby dirigent Stanislav Macura a v oblasti sportu horolezkyně Dina Štěrbová. Za celoživotní přínos v oblasti společenských věd byl oceněn in memoriam Zdeněk Šprinc. V rámci slavnostního večera vystoupil v sále Klášterního Hradiska také houslový virtuos Václav Hudeček.

(leh) Foto Blanka Martinovská

ZLATÁ POKLADNA OTEVŘENA

ROZDÁME 15 MILIONŮ

Zlatá pokladna se pro Vás otevřela **16.6.**, a bude uzavřena **21.11.2009**.

V tomto období Vám **rozdáme** k vybraným produktům **poukázky** v celkové hodnotě **15 milionů Kč**.

Nevěříte? Přesvědčte se na vlastní oči v našich katalozích nebo na **www.tsbohemia.cz/zlatapokladna**

Společnost T.S.BOHEMIA a.s. doporučuje operační systém Windows Vista® Home Premium

VÁŠ OSOBNÍ ELEKTROMARKET

T.S. BOHEMIA

T.S.BOHEMIA a.s.
Sladovní 103/3, 779 00 Olomouc
Tel.: 585 157 488
obchod@tsbohemia.cz

WWW.TSBOHEMIA.CZ

SC-9036912